

Statens jordbruksverks författningssamling

ISSN 1102-0970

Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2022:27) om investeringsstöd och projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling;

SJVFS 2025:22

Utkom från trycket
den 19 september
2025
Omtryck

beslutade den 18 september 2025.

Statens jordbruksverk föreskriver med stöd av 3 kap. 10, 13, 36 och 37 §§ och 13 kap. 1 och 2 §§ förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, samt efter samråd med Havs- och vattenmyndigheten, länsstyrelserna, Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Sametinget, Skogsstyrelsen och de organisationer som har representanter i övervakningskommittén, i fråga om Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2022:27) om investeringsstöd och projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling¹

dels att 2 kap. 4 och 12 §§, 3 kap. 22, 49 och 54 §§ och 4 kap. 1, 2, 9, 15, 18, 22, 30, 38, 42, 45, 50, 58, 61, 68, 72, 83 och 100 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 2 kap. 12 § och 3 kap. 49 § ska utgå,

dels att i 1 kap. 2 §, 2 kap. 7 §, 4 kap. 20 och 21 §§, rubriken närmast före 4 kap. 18 § och bilaga 3 till föreskrifterna ska begreppet ”investeringsstöd för kalkfilterdiken” bytas ut mot ”investeringsstöd för täckdikning med kalkfilter”,

dels att 1 kap. 3 §, 3 kap. 23 och 50 §§ och 4 kap. 10, 16, 19, 20, 23–25, 31, 39–41, 43, 46, 51, 59, 62, 69, 84, 101 och 103 §§ och bilagorna 1 och 2 till föreskrifterna ska ha följande lydelse.

Författningen kommer därför att ha följande lydelse från och med den dag då dessa föreskrifter träder i kraft.

INNEHÅLL

1 kap. Inledande bestämmelser	3
Grundläggande bestämmelser	3
Definitioner	4
Undantag	9
Behörig företrädare.....	10

¹ Författningen senast omtryckt SJVFS 2024:26.

2 kap. Ansökan om stöd och utbetalning	10
Inlämnande av ansökan	10
Uppgifter som ansökan om stöd ska innehålla	10
Urval av ansökningar	10
Utbetalning av förskott	12
Del- och slututbetalning	12
Slutdatum	13
Undantag från kravet på betalningsbevis	14
Ändring och komplettering	15
Byte av stödsökande eller stödmottagare	15
Utbetalning av stöd i stödärenden som är beviljade i landsbygdsprogrammet	16
3 kap. Gemensamma villkor	17
Allmänna villkor	17
Stödberättigande utgifter och kostnader	17
Investerings varaktighet	20
Förenklade kostnadsalternativ och faktiska utgifter	21
Indirekta kostnader	23
Påföljder vid brister	25
Rapportering	28
4 kap. Åtgärds specifika villkor	28
Stöd till lantrasföreningar	28
Investeringsstöd för bevattningsdammar	29
Investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet	30
Investeringsstöd för täckdikning med kalkfilter	30
Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft	31
Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder	33
Startstöd	34
Stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri)	35
Stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader	37
Stöd till samarbete	39
Stöd till kompetensutveckling	42
Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter	48

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser49**Bilagor**

Bilaga 1 Ansökan om stöd.....	51
Bilaga 2 Ansökan om utbetalning.....	71
Bilaga 3 Uppgifter som stödsökanden eller stödmottagaren ska lämna i bilagor beroende på vad ansökan avser och omfattar.....	86
Bilaga 4 Ansökan om stöd – offentlig upphandling.....	89
Bilaga 5 Ansökan om utbetalning – offentlig upphandling.....	90
Bilaga 6 Förenklade kostnadsalternativ.....	91

1 kap. Inledande bestämmelser**Grundläggande bestämmelser**

1 § Grundläggande bestämmelser om stöd inom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling finns i

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri-, och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik²,

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 av den 2 december 2021 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013³,

3. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 av den 2 december 2021 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013⁴,

4. kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/129 av den 21 december 2021 om fastställande av regler för interventionstyper avseende oljeväxtfrön, bomull och biprodukter från vinframställning enligt

² EUT L 231, 30.6.2021, s. 159 (Celex 32021R1060).

³ EUT L 435, 6.12.2021, s. 1 (Celex 32021R2115).

⁴ EUT L 435, 6.12.2021, s. 187 (Celex 32021R2116).

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 och för informations-, offentlighets- och synlighetskrav som rör unionsstöd och de strategiska GJP-planerna⁵, och

5. förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. (SJVFS 2024:1).

2 § Dessa föreskrifter gäller följande stöd:

1. stöd till lantrasföreningar,
2. investeringsstöd för bevattningsdammar,
3. investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet,
4. investeringsstöd för täckdikning med kalkfilter,
5. investeringsstöd för ökad konkurrenskraft,
6. investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder,
7. startstöd,
8. stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet,
9. stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader,
10. stöd till samarbete,
11. stöd till kompetensutveckling, och
12. investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter. (SJVFS 2024:1).

Definitioner

3 §⁶ Termer och uttryck i dessa föreskrifter har samma betydelse som i förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

I dessa föreskrifter används dessutom följande begrepp med nedan angiven betydelse.

<i>Begrepp</i>	<i>Betydelse</i>
Affärsmässig jordbruksverksamhet	En jordbruksverksamhet vars omsättning är minst 100 000 kronor per år och det av verksamhetens affärsplan framgår att verksamheten har möjlighet att - bli långsiktigt lönsamt, - bidra till ökad livsmedelsproduktion, och - öka jordbrukssektorns konkurrenskraft.

⁵ EUT L 20, 31.1.2022, s. 197 (Celex 32022R0129).

⁶ Ändringen innebär bl.a. att begreppet akvaponi utgår.

<i>Begrepp</i>	<i>Betydelse</i>
Begagnat material	Material som har varit i bruk och som är lämpligt för fortsatt användning i befintligt skick eller efter reparation.
Begagnad utrustning	Utrustning som har varit i bruk och som är lämplig för fortsatt användning i befintligt skick eller efter reparation.
Block	Ett sammanhängande och avgränsat område bestående av åkermark, våtmark eller betesmark på vilken jordbrukare bedriver jordbruksverksamhet.
Central ekonomifunktion	En ekonomifunktion som samlat hanterar bokföring och betalningar för en organisation med flera kontor, lokaliserade på olika postorter, om organisationen och alla kontor har samma organisationsnummer.
Eget arbete	Arbete som utförs av en stödmottagare eller av den eller de samarbetsparter som anges i beslut om stöd, som är privatperson eller bedriver verksamhet som enskild firma och är 16 år eller äldre. I de fall ett handelsbolag eller kommanditbolag är stödmottagare eller samarbetspart är eget arbete det arbete som utförs av delägarna.
Energiskog	Skog bestående av arterna salix, hybridasp eller poppel.
Enhetskostnad	En utgift eller kostnad per enhet som fastställs i dessa föreskrifter, där storleken på stödet bestäms genom att multiplicera utgiften eller kostnaden per enhet med den faktiska kvantiteten.
Ersättningsinvestering	Utbyte av en anläggning, utrustning eller gröda mot liknande sådan som i huvudsak har samma funktion, prestanda och egenskap. Med ersättningsinvestering avses inte material för restaurering av natur- eller kulturmiljöer.
Fast inredning	Samma betydelse som i 2 kap. 2 § jordabalken.

Begrepp

Betydelse

Fastighet

Samma betydelse som i 1 kap. 1 § jordabalken.

Förenklade
kostnadsalternativ

Ett samlingsnamn för enhetskostnad, klumpsumma och schablon.

Förnybar energi

Energi som kommer från källa som förnyas i snabb takt, exempelvis

1. vattenkraft,
2. vindkraft,
3. solenergi, eller
4. bioenergi.

Företagarföreningar

Tre eller fler företag som går ihop och bildar en förening.

Indirekt kostnad

Utgifter och kostnader för gemensamma resurser och funktioner i stödmottagarens organisation som insatsen har behov av och använder, men som inte är direkt kopplade till en speciell aktivitet i insatsen.

Jordbruksverksamhet

Utöver den betydelse som fastställs i förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik avses även verksamhet som bedrivs av en sameby med stöd av rennäringslagen (1971:437).

Klumpsumma

Ett samlat belopp som fastställs i beslut om stöd eller i dessa föreskrifter och som betalas ut till stödmottagaren när stödmottagaren uppfyllt det i förväg fastställda resultatet.

Landsbygd

Områden utanför sådana tätorter som har mer än 3 000 invånare enligt SCB:s befolkningsstatistik för 2020.

Inom lokalt ledd utveckling genom Leader definieras landsbygd som områden utanför sådana tätorter som har mer än 20 000 invånare enligt SCB:s befolkningsstatistik för 2020.

Lokal aktionsgrupp

En grupp sammansatt av representanter från offentliga och privata lokala socioekonomiska intressen i enlighet med artikel 31 i förordning (EU) 2021/1060.

<i>Begrepp</i>	<i>Betydelse</i>
	Gruppen ska även vara godkänd och ha blivit tilldelad en budget av Jordbruksverket.
Lokal utvecklingsstrategi	En strategi som ligger till grund för urvalet av projekt inom lokalt ledd utveckling genom Leader och den lokala aktionsgruppens arbete.
Markarbete	Det arbete och material som normalt krävs för att forma mark så att det blir möjligt att uppföra en byggnad eller en anläggning på den, inklusive schaktning, dränering och gjutning av grunden.
Mobil anläggning	En anläggning som är avsedd att flyttas.
Närstående person	- Make, maka, registrerad partner eller sambo, - förälder, - mor- och farförälder, - avkomling och avkomlings make, - syskon, syskons make och avkomling, och - dödsbo som stödsökanden, stödmottagaren eller någon av de tidigare nämnda personerna är delägare i. Styvbarn och fosterbarn räknas som avkomling.
Offentliga resurser	Andra resurser än pengar som stödmottagaren får ta del av för genomförandet av en insats. Resurserna kommer från utomstående offentliga organisationer.
Offentligt stöd	Finansiering från Europeiska unionens budget, svenskt programanslag samt övrigt offentligt stöd.
Paraplyprojekt	Projektform som drivs av en lokal aktionsgrupp, har ett tydligt mål och syfte och finansierar ett antal delaktiviteter som inte behöver anges i samband med ansökan om stöd.

Begrepp

Betydelse

Produktiv investering

En investering i produktion av varor och tjänster som kan bidra till värdeökning, omsättning eller sysselsättning. En produktiv investering kan både vara i fysiska anläggningstillgångar och immateriella tillgångar.

Små företag

Samma betydelse som i definitionen i kommissionens rekommendation 2003/361/EG⁷: företag som sysselsätter färre än 50 personer och vars omsättning eller balansomslutning inte överstiger 10 miljoner euro per år.

Stöd

Finansiering i form av investeringsstöd, projektstöd och startstöd för unga jordbrukare från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och tillhörande nationell finansiering.

Stödmottagare

Fysisk eller juridisk person som har beviljats stöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.

Stödsökande

Fysisk eller juridisk person som har lämnat in en ansökan om stöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling till en handläggande myndighet men som ännu inte fått beslut om stöd.

Tillbehör till fastighet

Samma betydelse som i 2 kap. 1 § jordabalken, vilket innebär byggnader, ledningar, stängsel och andra anläggningar som har anbragts inom fastigheten för stadigvarande bruk, på rot stående träd och andra växter och naturlig gödsel.

Transnationellt samarbete

Samarbete med liknande projekt inom andra länder.

Tätt hus

En byggnad där stomme, tak, ytterväggar och golv är uppförda.

Utbetalningsbelopp

Det stöd som ska betalas ut i aktuell ansökan om utbetalning med finansiering från Europeiska jordbruksfonden för

⁷ EUT L 124, 20.5.2003, s. 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj> (Celex 32003H0361).

<i>Begrepp</i>	<i>Betydelse</i>
	landsbygdsutveckling och tillhörande nationell finansiering.
Vattenbruk	Samma betydelse som i artikel 4.1 punkt 25 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma fiskeripolitiken, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1954/2003 och (EG) nr 1224/2009 och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2371/2002 och (EG) nr 639/2004 och rådets beslut 2004/585/EG ⁸ .
Våtmark	Sådan mark där vatten under stor del av året finns nära under, i eller strax över markytan. Begreppet våtmark avser också vegetationstäckta vattenområden och vatten med vegetationsfria ytor där vattennivån tillåts variera med de naturliga säsongvariationerna.
Åkermark	Samma betydelse som i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2022:29) om direktstöd och grundvillkor.
Övrigt offentligt stöd	Pengar eller andra resurser från offentliga organisationer som inte ingår i stödet. (SJVFS 2025:22).

Undantag

4 § Om det finns särskilda skäl får den handläggande myndigheten besluta om undantag från bestämmelserna i

1. 2 kap. 5, 6, 14, 15, 17–20, 22, 25–28 §§, 30 § tredje stycket, 31, 32 och 34 §§, och
2. 3 kap. 2, 5, 11, 13–15, 21, 24 och 48 §§. (SJVFS 2024:26).

5 § Stödsökanden och stödmottagaren kan få undantag från kraven på att använda e-tjänsterna i 2 kap. 2 § om

1. stödsökanden/stödmottagaren inte har svenskt personnummer och därmed inte har möjlighet att få en giltig e-legitimation,
2. stödsökanden/stödmottagaren på grund av skyddad identitet inte har en giltig e-legitimation,

⁸ EUT L 354, 28.12.2013, s. 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1380/oj> (Celex 32013R1380).

3. det på grund av tekniska problem som stödsökanden/stödmottagaren inte kan påverka inte är möjligt att använda e-tjänsten vid ansökningstillfället, eller

4. det föreligger väsentliga hinder för stödsökanden/stödmottagaren att använda e-tjänsten.

Behörig företrädare

6 § I de fall stödsökanden eller stödmottagaren företräds av annan ska fullmakt finnas registrerad hos Jordbruksverket.

2 kap. Ansökan om stöd och utbetalning

Inlämnande av ansökan

1 § Ansökan ska lämnas in av stödsökanden eller stödmottagaren.

2 § Stödsökanden eller stödmottagaren ska lämna ansökan på Jordbruksverkets webbplats via den e-tjänst som tillhandahålls. E-legitimation ska då användas.

Om Jordbruksverket inte tillhandahåller e-tjänst för den aktuella ansökan eller om stödsökanden eller stödmottagaren har beviljats undantag från kravet på att lämna ansökan via e-tjänst enligt 1 kap. 5 § ska stödsökanden eller stödmottagaren lämna ansökan till den handläggande myndigheten skriftligt på annat sätt⁹. Ansökan ska då vara undertecknad av stödsökanden eller stödmottagaren.

3 § *Har upphävts genom (SJVFS 2024:26).*

4 § *Har upphävts genom (SJVFS 2025:22).*

Uppgifter som ansökan om stöd ska innehålla

5 § Ansökan om stöd ska innehålla de uppgifter och bilagor som framgår av bilaga 1, 3 och 4.

Urval av ansökningar

6 § Stödsökanden ska lämna de uppgifter och underlag som krävs för urval av stödansökningar.

⁹ Ytterligare information om hur ansökan kan göras finns på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se.

Urval av stödansökningar för investeringsstöd, startstöd, stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri), stöd till samarbete och stöd till kompetensutveckling

7 § Av artikel 79.1 i förordning (EU) 2021/2115 framgår att Jordbruksverket ska fastställa kriterier och förfarande för prioritering av ansökningar om

1. investeringsstöd för bevattningsdammar,
2. investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet,
3. investeringsstöd för täckdikning med kalkfilter,
4. investeringsstöd för ökad konkurrenskraft,
5. investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder,
6. startstöd,
7. stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri),
8. stöd till samarbete,
9. stöd till kompetensutveckling, och
10. investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter. (SJVFS 2024:1).

8 § En ansökan om stöd kan maximalt poängsättas till 1 000 poäng. Stöd får endast beviljas om ansökan om stöd vid bedömningen har poängsatts till minst 300 poäng.

Handläggande myndighet får, för respektive stöd, välja att besluta om en minimipoängnivå högre än 300 poäng.

9 § Följande delar av urvalsförfarandet fastställs i beslut av Jordbruksverket:

1. de generella och valbara urvalsmoduler som får tillämpas för prioritering av ansökningar inom respektive stöd, och där varje modul inkluderar

- a) urvalskriterium,
- b) bedömningsgrund, och
- c) poängkrav, uppgifter och underlag för poängsättning.

2. fastlagd poängsumma och fördelningsbar poängpott för stödet, och

3. fastlagd poäng för varje generell urvalsmodul.

Beslutet finns att ta del av på Jordbruksverkets webbplats¹⁰.

10 § Följande delar av urvalsförfarandet ska fastställas i beslut av respektive handläggande myndighet:

1. val av valbara urvalsmoduler som ska tillämpas för stödet, om stödet har valbara urvalsmoduler,

¹⁰ www.jordbruksverket.se.

2. fördelning av fördelningsbar poäng för de urvalsmoduler som tillämpas för stödet, om stödet har fördelningsbar poängpott, och

3. minimipoängnivå högre än 300 poäng.

Besluten ska finnas att ta del av på respektive handläggande myndighets webbplats.

11 § Om den handläggande myndigheten behöver prioritera mellan ansökningar ska stöd beviljas utifrån följande ordning:

1. Högst total uppnådd poängnivå.

2. Högst uppnådd poängnivå för respektive urvalsmodul, där urvalsmodul med högst möjliga maxpoäng har företräde framför urvalsmodul med lägre möjliga maxpoäng.

3. Kvinnliga stödsökande eller stödsökande som är inte är äldre än 40 år.

4. Den ansökan som lämnats in tidigast.

I de fall stödsökanden är en juridisk person avses med stödsökanden i punkt 3 den fysiska person som är ansvarig för den juridiska personen i enlighet med 5 kap. 10 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. (*SJVFS 2024:26*).

12 § *Har upphävts genom (SJVFS 2025:22).*

Utbetalning av förskott

13 § Bestämmelser om vem som får besluta om förskottsutbetalning, vilka belopp som maximalt får betalas ut i förskott samt i vilka fall och till vilka stödmottagare förskottsutbetalning inte får beviljas finns i 3 kap. 31 och 32 §§ förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Förskott beviljas inte för investeringsstöd för ökad konkurrenskraft till nybyggnation av stallar enligt 4 kap. 24 § 1 i de fall stöd lämnas med förenklade kostnadsalternativ. Förskott beviljas inte heller för startstöd enligt 4 kap. 38–44 §§. (*SJVFS 2024:1*).

14 § Ansökan om utbetalning av förskott ska innehålla de uppgifter som framgår av bilaga 2.

Del- och slututbetalning

15 § Om den handläggande myndigheten har fastställt det ska stödmottagaren skicka in ansökan om delutbetalning till den handläggande myndigheten

1. senast vid ett visst datum,

2. efter att en viss tid har passerat efter att den handläggande myndigheten fattat beslut om stöd, eller

3. innan genomförande av en viss del av insatsen påbörjas.

Om den handläggande myndigheten har begärt det ska stödmottagaren ha uppnått ett visst resultat vid den tidpunkt då stödmottagaren enligt beslut om stöd ska ansöka om delutbetalning. (*SJVFS 2024:1*).

16 § Stödmottagaren ska skicka in ansökan om slututbetalning till den handläggande myndigheten. I de fall stödmottagaren inte har utgifter och kostnader att ansöka om slututbetalning för ska stödmottagaren ansöka om slututbetalning på en krona.

17 § Ansökan om slututbetalning av startstöd ska ha kommit in till den handläggande myndigheten senast 45 månader efter beslutet om stöd, om inte tidigare datum framgår av beslutet om stöd. Ansökan om slututbetalning för övriga stöd ska ha kommit in till den handläggande myndigheten senast det slutdatum som står i beslut om stöd.

18 § Ansökan om del- och slututbetalning ska innehålla de uppgifter och bilagor som framgår av bilaga 2, 3 och 5.

Slutdatum

19 § Det slutdatum som anges i beslutet om stöd får inte vara senare än den 6 april 2029.

Första stycket gäller inte om beslutet avser löpande kostnader och ledning inom lokalt ledd utveckling genom Leader. För dessa beslut får slutdatum inte vara senare än den 31 oktober 2029.

20 § Om stödmottagaren behöver flytta fram slutdatumet på grund av att genomförandet blivit försenat ska stödmottagaren ansöka om ändring av slutdatum hos den handläggande myndigheten.

Ansökan om ändring av slutdatum ska ha kommit in senast det slutdatum som står i beslutet om stöd. Innan den handläggande myndigheten fattat beslut om ändring av slutdatum gäller tidigare beslutat slutdatum för ansökan om utbetalning.

21 § Stödmottagaren behöver inte ange skäl för ändring av slutdatum vid första ansökningstillfället om stödmottagaren ansöker om att flytta fram slutdatum högst sex månader. Andra gången och efterföljande gånger stödmottagaren ansöker om att flytta fram slutdatum eller om tiden som slutdatumet behöver flyttas fram överskrider sex månader ska stödmottagaren ange skäl till varför datumet behöver flyttas fram.

22 § Slutdatum som fastställts i beslut om stöd som avser löpande kostnader och ledning inom lokalt ledd utveckling genom Leader får inte flyttas fram till senare datum än den 31 oktober 2029. För övriga stöd får inget slutdatum som fastställts i beslut om stöd flyttas fram till senare datum än den 6 april 2029.

Slutdatum som fastställts för startstöd får inte flyttas längre fram än 45 månader efter det datum då den handläggande myndigheten fattade beslut om stöd, dock senast den 6 april 2029.

Undantag från kravet på betalningsbevis

Stödmottagare som kan få undantag från kravet på betalningsbevis

23 § De stödmottagare som kan få undantag från kravet på betalningsbevis är

1. organisationer med central ekonomifunktion,
2. regioner,
3. kommuner, och
4. myndigheter.

När ansökan om undantag på krav på betalningsbevis ska ha kommit in och de uppgifter som den ska innehålla

24 § För att undantag om krav på betalningsbevis ska kunna gälla för en aktuell ansökan om utbetalning ska ansökan om undantag ha kommit in före eller i anslutning till den tidpunkt då ansökan om utbetalning kommit in till den handläggande myndigheten, dock senast vid den tidpunkt då den handläggande myndigheten fattar beslut om ansökan om utbetalning.

25 § En ansökan om undantag från kravet på betalningsbevis ska innehålla

1. stödmottagarens namn, organisationsnummer, postadress, postnummer och postort,
2. kontaktpersonens förnamn, efternamn, telefonnummer och e-post,
3. en beskrivning av hur organisationen kan garantera att de fakturor som organisationen redovisar i en ansökan om utbetalning är betalda,
4. en beskrivning av hur organisationen vid begäran kan styrka betalningar och koppla dem till rätt faktura, och
5. ett underlag som visar vem som är organisationens firmatecknare.

Om ansökan är inskickad av annan än organisationens firmatecknare ska ansökan även innehålla en fullmakt som visar att den som skickat in ansökan har behörighet att företräda stödmottagaren.

26 § Om stödmottagaren är en organisation med en central ekonomifunktion ska ansökan utöver vad som fastställs i 25 § också innehålla en förteckning över de kontor som organisationens ekonomifunktion hanterar bokföring och betalningar för, med adress och organisationsnummer för varje kontor.

Kontroll av betalning och när beslut om undantag ska upphävas

27 § Stödmottagare som har beviljats undantag från kravet på betalningsbevis ska skicka in underlag som styrker att de utgifter och kostnader som ansökan om utbetalning avser är betalade i de fall den handläggande myndigheten begär det.

28 § Om stödmottagaren har minst tre obetalade fakturor i den aktuella utbetalningen när ansökan om utbetalning kommer in till den handläggande

myndigheten ska beslut om undantag från kravet på betalningsbevis upphävas.

En faktura anses inte vara obetalad enligt första stycket om stödmottagaren betalar den senast den dag den förfaller till betalning.

Om stödmottagaren fått sitt beviljade undantag upphävt får ett nytt undantag från kravet på betalningsbevis inte tillämpas på stödmottagarens ansökan om utbetalning förrän ett år passerat efter beslutet om upphävande. (SJVFS 2024:1).

Ändring och komplettering

29 § Stödsökanden får ändra sin ansökan om stöd fram till att den handläggande myndigheten har fattat beslut om den ansökan.

30 § Stödmottagaren får ansöka om ändring av beslut om stöd om aktiviteter, syfte, mål, budget eller finansieringsplan ändras eller om annan väsentlig ändring, som påverkar stödmottagarens möjlighet att uppfylla stöd villkoren, inträffar jämfört med beslutet om stöd.

Stödmottagaren får inte ansöka om ändring av sådana delar av ett beslut om stöd som avser en klumpsummas omfattning, målformulering eller belopp. Stödmottagaren får inte heller ansöka om ändring av beslut om stöd avseende de underlag stödmottagaren ska lämna vid ansökan om utbetalning av klumpsumma.

Ansökan om ändring av beslutet om stöd ska ha kommit in senast det slutdatum som står i beslutet om stöd. Om den handläggande myndigheten beviljar ansökan om ändring gäller ändringen från den dag ansökan om ändring kom in till den handläggande myndigheten, om inget annat framgår av beslutet om beviljad ändring av beslut om stöd. (SJVFS 2024:1).

31 § Begärd komplettering ska ha kommit in till den handläggande myndigheten senast det datum som myndigheten angett i sin begäran.

32 § Bestämmelserna gällande inlämnande av ansökan i 2 kap. 1 och 2 §§ gäller även vid inlämnande av

1. ändring av ansökan om stöd enligt 29 §, och
2. kompletteringar enligt 31 §.

Ändring av ansökan om stöd enligt 29 § och kompletteringar enligt 31 § behöver inte vara undertecknade om de är inskickade på annat sätt än via en e-tjänst som Jordbruksverket tillhandahåller. (SJVFS 2024:26).

Byte av stödsökande eller stödmottagare

33 § Stödsökanden får överlåta sin ansökan om stöd till någon annan. Stödmottagaren får överlåta sitt beslut om stöd till någon annan. I dessa fall ska överlåtaren och övertagaren lämna in en gemensam ansökan om byte av stödsökande eller byte av stödmottagare till den handläggande myndigheten.

Vid byte av stödsökande eller stödmottagare ska övertagaren uppfylla de villkor som gäller för att bli stödmottagare för den insats som bytet avser. Vid byte av stödmottagare ska övertagaren ha samma syfte och mål med projektet eller investeringen som överlåtaren.

34 § Ansökan om byte av stödsökande eller stödmottagare ska innehålla

1. uppgift om vem som överlåter och vem som övertar,
2. underskrift av båda parter,
3. försäkran om att övertagaren övertar samtliga rättigheter och skyldigheter i enlighet med ansökan eller beslut om stöd om överlåtelsen avser beslutet, och
4. överlåtarens godkännande att övertagaren får ta del av överlåtarens ansökan eller beslut om stöd samt tillhörande handlingar. (*SJVFS 2024:26*).

Utbetalning av stöd i stödärenden som är beviljade i landsbygdsprogrammet

35 § Stödmottagare som har beviljats stöd för att anlägga eller restaurera en våtmark i landsbygdsprogrammet kan ansöka om att stödärendet ska vara berättigat till utbetalning av stöd i den strategiska GJP-planen.

Första stycket avser endast stödmottagare som

1. inte har ansökt om slututbetalning för anläggning eller restaurering av våtmark senast det slutdatum som är fastställt i beslut om stöd i landsbygdsprogrammet, och
2. är ett jordbruksföretag, trädgårdsföretag, rennäringsföretag eller ett företag som genomför investeringen i mark som används i en jordbruksverksamhet. (*SJVFS 2024:26*).

36 § En ansökan enligt 35 § ska ha kommit in till den handläggande myndigheten senast det slutdatum som framgår av beslut om stöd för den aktuella investeringen i landsbygdsprogrammet.

Ansökan ska innehålla följande uppgifter:

1. journalnummer för aktuellt stödärende i landsbygdsprogrammet, och
2. vilket datum som anläggningen eller restaureringen förväntas vara slutförd. (*SJVFS 2024:26*).

37 § I stödärenden som blivit berättigade till utbetalning av stöd enligt 35 § ska ansökan om slututbetalning ha kommit in till den handläggande myndigheten senast det slutdatum som står i beslutet om att stödärendet är berättigat till utbetalning av stöd i den strategiska GJP-planen. I övriga delar gäller fortsatt de stödvillkor som fastställdes i beslut om stöd i landsbygdsprogrammet. (*SJVFS 2024:26*).

3 kap. Gemensamma villkor

Allmänna villkor

1 § Stöd får bara lämnas till insatser som

1. har anknytning till företag med jordbruks- eller skogsbruksverksamhet eller till målen för miljö- och klimatvänligt jordbruk,
2. genomförs på landsbygden, eller
3. på annat sätt tillför mervärden till landsbygden.

2 § Stödmottagaren ska följa de villkor som är fastställda i beslut om stöd.

3 § Stödmottagaren ska ha fått de tillstånd, de godkännanden och de avtal som krävs för insatsen senast innan den handläggande myndigheten fattar beslut om slututbetalning. En tidigare tidpunkt kan vara fastställd i beslut om stöd.

Stödmottagaren ska ha fått de tillstånd, de godkännanden och de avtal som krävs innan den del av genomförandet som kräver dessa påbörjas.

4 § Stöd får bara lämnas till stödsökanden som har ekonomisk förmåga att genomföra de insatser som ansökan om stöd avser.

Första stycket avser inte stödsökanden som ansöker om startstöd.

5 § Stödmottagaren ska visa att den uppfyllt villkoren för stödet genom att skicka in geotaggade foton, genom applikationen GEOFOTO, om den handläggande myndigheten begär det.

När stödmottagaren har skickat in geotaggade foton ska den skriftligen meddela det till den handläggande myndigheten.

5 a § Om en stödmottagare är upphandlingsskyldig lämnas stöd under förutsättning att stödmottagaren följer reglerna om offentlig upphandling. (SJVFS 2024:1).

5 b § Stödmottagaren ska informera om medfinansiering från EU.

Denna informationsskyldighet ska fullgöras på det sätt som beskrivs i bilaga II och punkt 2 i bilaga III till förordning (EU) 2022/129. (SJVFS 2024:1).

6 § Stödmottagaren ska använda ett separat bokföringssystem eller en adekvat redovisningskod för alla transaktioner som avser en insats. (SJVFS 2024:1).

Stödberättigande utgifter och kostnader

7 § Stöd lämnas endast för utgifter och kostnader som behövs för att uppnå syfte och mål i beslut om stöd.

8 § Stöd får lämnas för utgifter och kostnader som har fakturadatum och betalningsdatum tidigast den dag då ansökan om stöd kommit in till den handläggande myndigheten eller någon av de myndigheter som anges i 3 kap. 5–9 och 12 §§ förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Första stycket gäller inte för löpande kostnader och ledning till lokala aktionsgrupper. Dessa utgifter får ha fakturadatum och betalningsdatum tidigast den dag Jordbruksverket fattar beslutet om godkännande av den lokala aktionsgruppen.

Första stycket gäller inte utgifter som avser anläggning eller restaurering av våtmarker i stödärenden som beviljats stöd i landsbygdsprogrammet och som är berättigade till utbetalning av stöd i den strategiska GJP-planen enligt 2 kap. 35 §. Dessa utgifter får ha fakturadatum eller betalningsdatum tidigast den dag ansökan om stöd från landsbygdsprogrammet kom in till den handläggande myndigheten eller till någon av de myndigheter som hänvisas till i 1 kap. 17 § förordningen (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder.

9 § Stöd lämnas endast för utgifter och kostnader som är rimliga.

10 § I de fall en insats innehåller en investering ska stödsökanden lämna in minst två jämförbara prisuppgifter från olika leverantörer för varje investering. Prisuppgifterna ska utgöras av offerter i de fall den handläggande myndigheten begär det.

Stödsökanden kan få undantag från kravet i första stycket om den handläggande myndigheten anser att det är motiverat och att det finns möjlighet att bedöma rimligheten på annat sätt. *(SJVFS 2024:1).*

11 § För andra typer av utgifter och kostnader än investeringar ska stödsökanden lämna in underlag som visar att priserna är rimliga om den handläggande myndigheten begär det.

12 § Kraven i 10 och 11 §§ gäller inte utgifter och kostnader för vilka stöd lämnas i form av förenklade kostnadsalternativ och där stödbeloppet är fastställt i dessa föreskrifter.

13 § För samtliga utgifter och kostnader ska stödsökanden, om den handläggande myndigheten begär det, lämna in underlag som styrker att det finns behov av de varor, tjänster eller den arbetstid som utgifterna och kostnaderna avser samt att omfattningen på dessa varor, tjänster eller arbetstid är rimlig.

14 § För delaktiviteter inom paraplyprojekt inom lokalt ledd utveckling genom Leader gäller kraven i 11 och 13 §§ vid ansökan om delutbetalning. *(SJVFS 2024:1).*

15 § Stöd för begagnad utrustning och begagnat material får lämnas om

1. stödsökanden bifogar ett intyg där den tidigare ägaren av utrustningen intygar att utrustningen eller materialet inte köpts in med stöd av offentliga medel,
2. priset för den begagnade utrustningen eller det begagnade materialet inte överstiger marknadsvärdet,
3. priset för den begagnade utrustningen eller det begagnade materialet är lägre än kostnaden för motsvarande ny utrustning eller nytt material, och
4. utrustningen eller materialet har de tekniska egenskaper som behövs för insatsen.

Stöd för begagnad utrustning eller begagnat material får inte lämnas med förenklade kostnadsalternativ. Stöd för begagnad utrustning och begagnat material får inte lämnas till stöd för lantraser eller till stöd för kompetensutveckling.

16 §¹¹ Utöver de investeringar och utgifter som stöd inte får lämnas för enligt 9 kap. 7 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik får stöd vid investeringar inte heller lämnas för

1. om-, ny- och tillbyggnad av privatbostadsfastighet med undantag för de delar av fastigheten som uteslutande är avsedda för näringsverksamhet eller föreningsverksamhet,
2. nybyggnad av anläggning med panna eller förbrännare som huvudsakligen eldas med fossila bränslen eller till inköp av pannor eller förbrännare som huvudsakligen eldas med fossila bränslen,
3. förädling av fiske- och vattenbruksprodukter specificerade i bilaga 1 till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
4. avgifter och kostnader i samband med avbetalningsköp,
5. ersättningsinvesteringar,
6. leasing,
7. produktion för försäljning av förnybar energi,
8. eget arbete,
9. eget material,
10. egna maskiner,
11. köp av fastighet, eller
12. utrustning för bevattning som inte ska ske i växthus eller odlingstunnlar.

Med punkt 7 avses inte odling av råvara för framställning av energi. (SJVFS 2024:26).

17 § Förbuden i 16 § första stycket 3, 7, 8 och 12 gäller inte vid stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader.

¹¹ Ändringen innebär att punkt 8 "fordon" tas bort ur förteckningen.

Förbudet i 16 § första stycket 8 gäller inte vid stöd till samarbeten inom miljö och klimat som förstärker förutsättningarna för biologisk mångfald genom att skapa blommande ytor och andra småbiotoper.

Förbudet i 16 § första stycket 12 gäller inte vid innovationsstöd inom EIP-Agri. (SJVFS 2024:26).

17 a § Vid projektstöd enligt 9 kap. 1 § 2 förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik får stöd inte lämnas för utgifter och kostnader som avser leasing. (SJVFS 2024:26).

18 § Stöd får inte lämnas för utgifter och kostnader som avser inköp av drycker med en alkoholhalt som överstiger 2,25 volymprocent.

Första stycket gäller inte vid stöd till transnationella projekt inom lokalt ledd utveckling genom Leader.

19 § Stöd får inte lämnas för utgifter och kostnader som avser nyttjande av resurser som tillhör stödmottagaren eller en samarbetspart.

19 a § Vid investeringsstöd får stöd inte lämnas för en investering som till någon del finansieras genom en annan insats inom samma åtgärd. (SJVFS 2024:1).

20 § Stödmottagaren ska ha betalat alla utgifter och kostnader som stödmottagaren redovisar i sin ansökan om utbetalning före, eller i anslutning till, den tidpunkt då ansökan om utbetalning kommit in till den handläggande myndigheten, dock senast vid den tidpunkt då den handläggande myndigheten fattar beslut i ärendet.

Följande situationer jämställs med att stödmottagaren har betalat en utgift:

1. när stödmottagaren driver sin verksamhet som enskild firma och stödmottagarens make, maka, registrerade partner eller sambo har betalat en utgift från sitt konto,

2. när stödmottagaren gjort ett avbetalningsköp och har gjort minst en avbetalning på köpet och leverantören har fått full betalning av hela utgiften, eller

3. när någon annan än stödmottagaren har betalat en utgift som stödmottagaren har betalningsansvar för och stödmottagaren har betalat full ersättning för detta utlägg genom en transaktion av pengar.

21 § Stödmottagaren får inte stöd för ett köp som överstiger 1 000 kronor om utgifterna är betalade med sedlar, mynt eller med ett annat betalningsmedel där det inte framgår av bankkontoutdrag att betalningen gått till rätt mottagare.

Investerings varaktighet

22 § Har upphävts genom (SJVFS 2025:22).

23 § Stödmottagaren ska återbetala hela eller delar av det utbetalade stödet om en investering inte används för samma ändamål i minst fem år räknat från dagen för slututbetalning enligt 9 kap. 4 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Om insatsen omfattar investeringar i infrastruktur eller produktiva investeringar ska återbetalningen stå i proportion till den period som kraven inte har uppfyllts.

Om insatsen omfattar andra investeringar ska återbetalningen vara beräknad på det marknadsvärde som gällde för investeringen vid tidpunkten för överträdelsen. (SJVFS 2025:22).

24 § Innan slututbetalning ska stödmottagaren sälja eller redovisa ett restvärde för de investeringar som enbart kan kopplas till genomförandet av en insats.

Försäljningsbeloppet ska motsvara investeringens marknadsvärde vid försäljningstidpunkten. Restvärdet ska motsvara investeringens marknadsvärde vid ansökan om utbetalning.

Stödmottagaren ska vid ansökan om utbetalning lämna underlag som styrker marknadsvärdet. Underlaget ska vara en oberoende värdering av investeringen i de fall den handläggande myndigheten begär det.

Förenklade kostnadsalternativ och faktiska utgifter

25 § Stöd enligt 27–35 §§ får lämnas inom följande åtgärder:

1. stöd till lantrasföreningar,
2. stöd för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet,
3. stöd till genomförande av insatser inom stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader,
4. stöd till samarbete, och
5. stöd till kompetensutveckling.

26 § Stöd enligt 33 och 35 §§ får lämnas för driftsprojekt inom stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader.

Enhetskostnader

27 § Stöd får lämnas för utgifter och kostnader för lunch och middag. Stödmottagaren ska redovisa utgifterna som enhetskostnader med 100 kronor exklusive moms per måltid. Utgifterna ska redovisas med

1. deltagarlistor med namn, och
2. motiv till utgifterna.

Stödmottagaren behöver inte redovisa deltagarlistor med namn enligt punkt 1 om utgifterna avser deltagande vid konferens som någon annan än stödmottagaren anordnat.

28 § Stöd får lämnas för faktiska utgifter och kostnader för fika, dock högst 60 kronor exklusive moms per fika. Utgifterna och kostnaderna ska redovisas med

1. deltagarlistor med namn,
2. faktura och betalningsbevis, och
3. motiv till utgifterna.

Stödmottagaren behöver inte redovisa deltagarlistor med namn enligt punkt 1 i första stycket om utgifterna avser deltagande vid konferens som någon annan än stödmottagaren anordnat.

Om faktura och betalningsbevis enligt punkt 2 i första stycket saknas får utgifterna och kostnaderna istället redovisas med kvitto.

29 § Med undantag från de belopp som anges i 27 och 28 §§ får stöd lämnas för faktiska utgifter och kostnader för mat i samband med

1. konferens,
2. transnationella samarbetsprojekt, eller
3. projekt där det framgår av beslutet om stöd att mat har en central betydelse.

Utgifter för konferens ska redovisas med namn på de externa deltagarna samt uppgift om vilka organisationer de tillhör.

30 § Utgifter och kostnader för resor kan ge rätt till stöd.

Utgifter och kostnader för resor med egen bil, tjänstebil eller leasingbil där milkostnaden inte ingår i leasingavtalet ska redovisas med en enhetskostnad på 40 kronor per mil.

Om stödmottagaren faktureras resekostnaderna ska stödmottagaren redovisa det fakturerade beloppet. Stöd får då lämnas för det beloppet.

31 § Utgifter och kostnader för traktamente kan ge rätt till stöd. Sådana utgifter och kostnader ska redovisas enligt Skatteverkets schablonbelopp för traktamente vid tidpunkten för när utgiften uppstår.

32 § Eget arbete kan ge rätt till stöd. Eget arbete ska redovisas med en enhetskostnad på 340 kronor per timme.

Underlag för enhetskostnad

33 § En standardiserad årsarbetstid för heltidsarbete på 1 720 timmar ska användas vid beräkning och redovisning av timlön för andra personer än de som arbetar heltid eller enligt en fastställd procentsats i projektet.

Klumpsummor

34 § Stöd får lämnas i form av klumpsumma om den handläggande myndigheten bedömer att det är lämpligt. Klumpsumman ska fastställas utifrån stödmottagarens budget.

Inom lokalt ledd utveckling genom Leader bedömer den lokala aktionsgruppen om det är lämpligt att bevilja stöd i form av klumpsumma.

Klumpsumma får beviljas för hela eller delar av insatsen.

Schablonsats för lönekostnadspåslag

35 § Utgifter för personal kan ge rätt till stöd. Utgifter för lönekostnadspåslag får i så fall redovisas med en schablonsats på 44,31 procent på de faktiska lönekostnader, semestertillägg och förmåner som kan vara stödberättigande.

Lönekostnadspåslag enligt första stycket gäller lön för anställd personal och arvoden.

Indirekta kostnader

36 § Indirekta kostnader kan ge rätt till stöd.

37 § Följande utgifter räknas som indirekta kostnader om de inte ingår i en specifik aktivitet i ett projekt:

1. Övergripande styrning och ledning:

a) Övrig indirekt personalkostnad i organisationen som avser den del av personalen som inte arbetar direkt i projektet. Med övrig indirekt personalkostnad avses ledning, kundservice, personalenhet, ekonomi, administration, IT-support, information, marknadsföring, juridik och liknande.

2. Centralt personalstöd för all personal i stödmottagarens organisation:

- a) utbildning och annan kompetensutveckling,
- b) rekryteringskostnader inklusive utannonsering av tjänst,
- c) sjuk- och hälsovård, eller
- d) frisk- och personalvårdsförmåner.

3. Lokalkostnader och därtill relaterade utgifter för lokaler som används av projektets personal:

- a) hyra för lokal,
- b) lokalkostnader,
- c) förvaltning och drift av lokaler, inklusive underhåll, städ, vaktmästeri och reparationer,
- d) försäkringar kopplade till lokaler och till kontorsutrustning, eller
- e) el, värme och vatten.

4. Reception, kontorsservice och telekommunikation som används av projektets personal:

- a) kommunikation, telefon, fax, internet, postservice och porto,
- b) kontorsutrustning så som möbler och datorer inklusive programvaror och liknande,
- c) inköp, hyra, avskrivning, reparation och underhåll,
- d) kontorsmaterial så som papper, pennor, pärmar och liknande,
- e) kopieringskostnader,

- f) andra bankavgifter än ränte- och transaktionsavgifter,
 - g) böcker, tidningar och liknande, eller
 - h) medlemsavgifter.
5. Registratur och arkivering:
- a) registratur och arkiveringskostnader.
6. Övriga indirekta kostnader:
- a) parkeringskostnader, eller
 - b) intern representation så som mat och gåvor.

Schablon för indirekta kostnader

38 § Stöd för indirekta kostnader ska lämnas i form av en schablon. Vid beräkningen ska en schablonsats på 15 procent av de sammanlagda utgifterna för personal och arvoden användas.

Första stycket gäller för stödmottagare som söker stöd inom åtgärderna

1. stöd till samarbete,
2. stöd till lantrasföreningar,
3. stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader, eller
4. innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet.

Indirekta kostnader vid stöd till kompetensutveckling

39 § Vid stöd till kompetensutveckling får stöd för indirekta kostnader lämnas med en summa som motsvarar genomsnittet av de indirekta kostnaderna i de tre senaste bokslut som stödmottagaren har vid beslut om stöd.

40 § Vid stöd till kompetensutveckling får stöd för indirekta kostnader lämnas enligt 39 § även om tre bokslut saknas vid den tidpunkt då den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd. Stödmottagaren ska i sådana fall redovisa motsvarande indirekta utgifter och indirekta kostnader som övriga utgifter vid ansökan om utbetalning. I ansökan ska de indirekta utgifterna och de indirekta kostnaderna fördelas till insatsen i förhållande till annan verksamhet.

Om tre bokslut saknas vid den tidpunkt då den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd får stödmottagaren även välja att få ett villkorat stöd för indirekta kostnader utan bokslut eller med ett eller två bokslut som grund enligt någon av följande punkter:

1. Om det finns två bokslut får stöd lämnas med en summa som motsvarar genomsnittet av de indirekta kostnaderna för de åren.
2. Om det finns ett bokslut får stöd lämnas med en summa som motsvarar stödsökandens indirekta kostnader under det året.
3. I de fall bokslut saknas helt får stöd för indirekta kostnader lämnas utifrån stödmottagarens kalkyl över förväntade indirekta kostnader.

41 § I de fall stödmottagaren har fått stöd för indirekta kostnader enligt 40 § ska stödmottagaren ansöka om ändring av beslut om stöd när stödmottagaren har tre bokslut för att få ett fastställt villkor för indirekta kostnader. Ändring av beslut om stöd för indirekta kostnader gäller retroaktivt från ankomstdatum för ansökan om stöd.

42 § Stödmottagaren får ansöka om ändring av beslut om stöd om stödmottagaren kan visa på ökade indirekta kostnader genom senare bokslut.

Påföljder vid brister

Rättelse

43 § En stödmottagare som bryter mot ett villkor som anges i 47 § ska få möjlighet att rätta felet om

1. det är ett fel som kan rättas,
2. rättelsen inte hindrar att syftet med insatsen uppfylls, och
3. stödmottagaren kan förväntas rätta felet inom tre månader från den tidpunkt då den handläggande myndigheten lämnat meddelande om begäran om komplettering.

Kortare tidsperiod för rättelsen än tre månader får fastställas av handläggande myndighet.

44 § När stödmottagaren har rättat ett fel ska stödmottagaren meddela det till den handläggande myndigheten.

Om stödmottagaren har rättat felet och meddelat det inom den tid som den handläggande myndigheten begärt ska den handläggande myndigheten inte göra något avdrag för det rättade felet.

Avdrag

45 § Om en ansökan om utbetalning innehåller utgifter eller kostnader som uppgår till ett högre belopp än det godkända stödbeloppet enligt beslut om stöd ska avdrag som görs på en enskild utgift i första hand göras på de utgifter och kostnader som överstiger det godkända stödbeloppet. I andra hand ska avdrag göras på övriga utgifter och kostnader.

46 § Om en stödmottagare som är upphandlingsskyldig inte har följt reglerna om offentlig upphandling enligt 5 a § ska den handläggande myndigheten göra avdrag.

Vid direktupphandling ska avdrag enligt första stycket göras på hela den utgift eller kostnad som berörs av felaktigheten.

Vid andra upphandlingar än direktupphandlingar ska avdrag enligt första stycket göras på hela eller delar av den utgift eller kostnad som berörs av

felaktigheten. Storleken på avdraget framgår av kommissionens riktlinjer¹². (SJVFS 2024:26).

47 § Om stödmottagaren bryter mot något av följande villkor ska den handläggande myndigheten göra ett avdrag:

1. informera om medfinansiering från EU enligt 5 b §.
2. använda ett separat bokföringssystem eller en adekvat redovisningskod för alla transaktioner som avser en insats enligt 6 §, eller
3. lämna uppgifter om deltagare enligt 4 kap. 89 §.

Om stödmottagaren bryter mot något av villkoren i första stycket ska avdrag göras med två procent per överträdelse på utbetalningsbeloppet i aktuell ansökan om utbetalning. (SJVFS 2024:1).

48 § Om en ansökan om utbetalning kommer in efter det slutdatum som står i beslutet om stöd ska den handläggande myndigheten göra ett avdrag i den aktuella utbetalningen. Avdraget ska vara en procent av utbetalningsbeloppet per kalenderdag som ansökan är sen. Om förseningen är mer än 25 kalenderdagar ska avdraget vara 100 procent av utbetalningsbeloppet.

Första stycket gäller inte för utbetalning av startstöd om ansökan om utbetalning kommer in senare än 45 månader beräknat från datumet för beslutet om stöd. I dessa fall ska den handläggande myndigheten göra ett avdrag på 100 procent av utbetalningsbeloppet i den aktuella utbetalningen.

49 § *Har upphävts genom (SJVFS 2025:22).*

Upphävande av beslut om stöd och avskrivning av ärende

50 § Bestämmelser om upphävande av beslut om stöd finns i 12 kap. 1 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

En situation som innebär att den som beviljats stöd med hänsyn till syftet med stödet inte bör få ha det kvar kan vara att stödmottagaren inte genomför insatsen enligt plan. Med att stödmottagaren inte genomför insatsen enligt plan avses att

1. stödmottagaren inte vidtar några åtgärder för att genomföra insatsen under en period som överstiger fyra månader från det att stödmottagaren tagit del av det skriftliga meddelandet från den handläggande myndigheten med uppmaning om att genomföra insatsen,
2. den handläggande myndigheten bedömer att stödmottagaren inte kommer att hinna genomföra insatsen innan den 6 april 2029,
3. stödmottagaren inte ansöker om delutbetalning enligt de datum som fastslagits i beslutet om stöd,
4. stödmottagaren inte har ansökt om slututbetalning senast 25 kalenderdagar efter slutdatum som står i beslut om stöd, eller

¹² Ref Ares C (2019) 3452 final.

5. stödmottagaren inte har ansökt om slututbetalning för startstöd senast det datum som framgår av beslut om stöd.

Andra stycket 4 avser inte ansökan om utbetalning av startstöd. (*SJVFS 2025:22*).

51 § Den handläggande myndigheten ska inte upphäva beslut om stöd enligt 50 § andra stycket om

1. stödmottagaren kan visa att insatsen kommer att genomföras trots att 50 § andra stycket 1 eller 2 är uppfyllda,

2. stödmottagare som inte har ansökt om delutbetalning enligt 50 § andra stycket 3 ansöker om delutbetalning innan den handläggande myndigheten fattat beslut om upphävande av beslut om stöd,

3. stödmottagare som inte har ansökt om slututbetalning enligt 50 § andra stycket 4 ansöker om slututbetalning innan den handläggande myndigheten fattat beslut om upphävande av beslut om stöd, eller

4. stödmottagare som inte har ansökt om slututbetalning för startstöd enligt 50 § andra stycket 5 ansöker om slututbetalning innan den handläggande myndigheten fattat beslut om upphävande av beslut om stöd.

Första stycket 4 gäller endast om stödmottagaren ansöker om slututbetalning senast 45 månader efter beslut om stöd. (*SJVFS 2024:1*).

52 § 50 § andra stycket 4 avser inte fall då stödmottagaren inte fått något förskott eller någon delutbetalning utbetalat i stödärendet. I sådana fall ska den handläggande myndigheten avskriva ärendet om stödmottagaren inte har lämnat in ansökan om slututbetalning senast 25 kalenderdagar efter det slutdatum som står i beslutet om stöd.

Den handläggande myndigheten ska inte avskriva ärendet enligt första stycket om stödmottagaren ansöker om slututbetalning innan den handläggande myndigheten fattat beslut om avskrivning av ärendet. (*SJVFS 2024:1*).

53 § 50 § andra stycket 5 avser inte fall då stödmottagaren inte fått någon delutbetalning utbetald i stödärendet. I sådana fall ska den handläggande myndigheten avskriva ärendet om stödmottagaren inte har lämnat in ansökan om slututbetalning för startstöd senast det datum som framgår av beslut om stöd.

Den handläggande myndigheten ska inte avskriva ärendet enligt första stycket om stödmottagaren ansöker om slututbetalning innan den handläggande myndigheten fattat beslut om avskrivning av ärendet.

Andra stycket gäller endast om stödmottagaren ansöker om slututbetalning senast 45 månader efter beslut om stöd. (*SJVFS 2024:1*).

54 § *Har upphävts genom (SJVFS 2025:22).*

Rapportering

55 § Stödmottagaren ska lämna de uppgifter som Jordbruksverket begär för utvärderingen enligt 1 kap. 13 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. (SJVFS 2024:26).

4 kap. Åtgärdsspecifika villkor

Stöd till lantrasföreningar

1 § Har upphävts genom (SJVFS 2025:22).

2 § Har upphävts genom (SJVFS 2025:22).

3 § Stöd till lantrasföreningar får lämnas för utgifter och kostnader som avser

1. lön till personal, inklusive lönekostnadspåslag och indirekta kostnader,
2. eget arbete,
3. köp av tjänster, eller
4. övriga utgifter.

4 § Stöd till lantrasföreningar får lämnas för

1. att skapa och upprätthålla härstamningsregister eller stamböcker,
2. avelsbedömning, mönstring eller andra aktiviteter med samma syfte,
3. genbanksverksamhet.
4. transport av genetiskt viktiga djur för avel mellan besättningar,
5. hälsofrämjande åtgärder inom rasen,
6. att utbilda unghästar i körning, om arbete inom jord- och skogsbruk är det ursprungliga syftet med rasen,
7. kartläggning av viktiga egenskaper för rasen,
8. information, utbildning, rådgivning och sammanställning av tekniska rapporter,
9. stimulans av avelsverksamhet, eller
10. ersättning för att hålla ston i avel, hålla handjur eller hålla kanin i genbank. (SJVFS 2024:26).

5 § Stöd får endast lämnas till lantrasföreningar för fjäderfä om föreningens ansökan om stöd även avser ansökan om erkännande som avelsorganisation och om den delen av ansökan blir beviljad. För att kunna bli erkänd som avelsorganisation ska lantrasföreningen

1. föra in uppgifter i stamböckerna för fjäderfä och hålla dessa aktuella och korrekta,
2. ha nödvändig kompetens för att bedriva hållbart bevarandearbete,
3. ha nödvändig teknisk utrustning för att hantera stambokföring, och
4. vara en juridisk person.

Första stycket avser erkännande för den eller de raser av fjäderfä enligt 9 kap. 39 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik som ansökan om stöd avser.

6 § Ett erkännande som avelsorganisation enligt 5 § avser perioden fram till att den handläggande myndigheten fattar beslut om nästkommande ansökan om stöd, dock som längst fram till och med sista datum i den innevarande programperioden.

7 § Stöd till lantrasföreningar får inte lämnas för investeringar.

8 § Stöd till lantrasföreningar får inte lämnas för att hålla djur av de djurslag och raser som berättigar till stöd för hotade husdjursraser.

Investeringsstöd för bevattningsdammar

9 § *Har upphävts genom (SJVFS 2025:22).*

10 § Bestämmelser om hur investeringsstöd för anläggning av bevattningsdammar lämnas finns i 9 kap. 12 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Stöd beviljas till de ansökningar som prioriteras enligt 2 kap. 8–11 §§. (SJVFS 2025:22).

11 § Investeringsstöd för anläggning av bevattningsdammar får lämnas för utgifter som avser

1. anläggningar inklusive fasta inventarier, eller
2. köp av tjänst.

Med anläggningar och fasta inventarier i första stycket avses, utöver dammen, även anordningar för att

1. leda in vatten i bevattningsdammen,
2. leda bort överskottsvatten, och
3. reglera inflöde och vattennivå i bevattningsdammen. (SJVFS 2024:1).

12 § Investeringsstöd för anläggning av bevattningsdammar får lämnas för rörledningar och anordningar som utgör en integrerad del av dammanläggningen. I övrigt lämnas inte stöd för utrustning som huvudsakligen är avsedd att användas för att göra uttag av vatten ur bevattningsdammar. Stöd lämnas inte heller för avgifter till myndigheter eller domstolar.

13 § Vatten som leds bort från en bevattningsdamm ska mätas med en fastmonterad summerande vattenmätare.

14 § Innan den handläggande myndigheten fattar beslut om investeringsstöd för anläggning av bevattningsdammar ska stödsökanden ha fått det tillstånd för eller gjort den anmälan om uttag av vatten som krävs

enligt 9 kap. 13 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Om uttaget är anmält ska anmälan vara handlagd av tillsynsmyndigheten senast innan den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd.

14 a § Om anläggningen av bevattningsdammen kräver tillstånd enligt 11 kap. 9 § miljöbalken eller anmälan om vattenverksamhet enligt 19 § förordningen (1998:1388) om vattenverksamheter, ska stödsökanden ha fått tillståndet eller ha gjort anmälan innan den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd. Om anläggningen är anmäld ska anmälan vara handlagd av tillsynsmyndigheten senast innan den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd. (SJVFS 2024:1).

Investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet

15 § *Har upphävts genom (SJVFS 2025:22).*

16 § Bestämmelser om hur investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet lämnas finns i 9 kap. 18 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Stöd beviljas till de ansökningar som prioriteras enligt 2 kap. 8–11 §§. (SJVFS 2025:22).

17 § Investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet får lämnas för utgifter som avser

1. ny-, om- och tillbyggnation av byggnader och anläggningar inklusive fasta inventarier,
2. lösa inventarier i form av
 - a) produktionsutrustning inom tillverkning,
 - b) mobila anläggningar inom de samiska näringarna, eller
 - c) utrustning inom de samiska näringarna,
3. köp av tjänster, och
4. immateriella investeringar. (SJVFS 2024:1).

Investeringsstöd för täckdikning med kalkfilter

18 § *Har upphävts genom (SJVFS 2025:22).*

19 § Bestämmelser om hur investeringsstöd för täckdikning med kalkfilter lämnas finns i 9 kap. 23 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Stöd beviljas till de ansökningar som prioriteras enligt 2 kap. 8–11 §§. (SJVFS 2025:22).

20 § Bestämmelser om att investeringen ska genomföras på åkermark med lerjord finns i 9 kap. 21 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Stöd får lämnas om minst 90 procent av arealen på varje block som ingår i ansökan har en jord med lerhalt som överstiger 15 procent. (SJVFS 2025:22).

21 § Investeringsstöd för täckdikning med kalkfilter får lämnas för utgifter som avser

1. anläggningar inklusive fasta inventarier,
2. material, och
3. köp av tjänster. (SJVFS 2024:1).

Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft

22 § *Har upphävts genom (SJVFS 2025:22).*

23 § Bestämmelser om hur investeringsstöd för ökad konkurrenskraft lämnas finns i 9 kap. 30 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Stöd beviljas till de ansökningar som prioriteras enligt 2 kap. 8–11 §§. (SJVFS 2025:22).

24 §¹³ Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft får lämnas för:

1. Ny-, om- och tillbyggnation av stallar eller motsvarande inhysningssystem för djuruppfödning och djurhållning för animalieproduktion, inklusive utgifter för
 - a. mjölk- och ägghantering eller liknande,
 - b. foderhantering,
 - c. gödselhantering,
 - d. personalutrymmen,
 - e. mobila anläggningar, och
 - f. annan fast inredning.
2. Anläggning av energiskog på åkermark. Detta omfattar
 - a. inköp av plantor,
 - b. plantering, och
 - c. skyddsstängsling.
3. Ny- och omläggning av täckdikning.
4. Ny-, om- och tillbyggnation av växthus och odlingstunnlar. Detta omfattar även
 - a. bevattning,
 - b. växtnäringss- och växtskyddsmedelshantering,
 - c. kompostering, och
 - d. system för att möjliggöra kretsloppsodling.

¹³ Ändringen innebär bl.a. att 9 tas bort.

5. Ny-, om- och tillbyggnation av anläggning för torkning och lagring efter skörd, dock inte för lagring av halm.

6. Ny-, om- och tillbyggnation av renvaktarstugor, renskötselanläggningar, förrådsbyggnader för rennäringsföretag, fasta och mobila anläggningar för stödutfodring av ren och nybyggnation av renkurer.

7. Ny teknik som möjliggör innovativa hållbara produktionssystem. Tekniken ska vara ny på den svenska marknaden, vilket innebär att det inte får ha gått mer än två år sedan en produkt med den aktuella tekniken för första gången såldes till en kund i Sverige.

8. Tak på gödselvårdsanläggningar eller andra byggnadsinvesteringar för minskad ammoniakavgång.

(SJVFS 2025:22).

25 § Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft får lämnas för utgifter som avser

1. byggnader och anläggningar inklusive fasta inventarier,
2. material,
3. köp av tjänster, eller
4. immateriella investeringar.

Vid stöd enligt 24 § 6 eller 7 får stöd även lämnas för lösa inventarier.
(SJVFS 2025:22).

26 § Vid nybyggnation av stallar får investeringsstöd för ökad konkurrenskraft lämnas med enhetskostnad enligt bilaga 6. De beräknade enhetskostnaderna enligt bilaga 6 avser inte stöd för investeringar i spaltboxar och inhysningssystem för ekologisk gris eller fjäderfäproduktion.

27 § Stödmottagare som fått investeringsstöd för ökad konkurrenskraft för nybyggnation av stallar beviljat med enhetskostnad får ansöka om delutbetalning på tio procent av stödbeloppet när markarbetet är klart. När stallet är tätt får stödmottagaren ansöka om delutbetalning på 45 procent av stödbeloppet.

Vid den första ansökan om utbetalning av enhetskostnad ska stödmottagaren visa att byggnationen inte omfattar några utgifter som har fakturadatum eller betalningsdatum innan den dag då ansökan om stöd kommit in till den handläggande myndigheten genom att redovisa faktura för grävning eller schaktning.

Om utgifter för byggnationen som avser grävning eller schaktning fördelats på flera fakturor är det den faktura som har tidigast fakturadatum eller betalningsdatum som stödmottagaren ska redovisa. *(SJVFS 2024:1).*

28 § Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft för nybyggnation av renvaktarstugor lämnas med en klumpsumma på 250 000 kronor. Stöd får endast lämnas om nybyggnationen omfattar utgifter för isolerad stuga, värmekälla, energikälla och enklare kök. *(SJVFS 2024:1).*

29 § Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft lämnas inte för utgifter som avser nybyggnad av anläggning med panna eller förbrännare som huvudsakligen eldas med fossila bränslen eller för inköp av pannor eller förbrännare som huvudsakligen eldas med fossila bränslen. (SJVFS 2024:1).

Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder

30 § *Har upphävts genom (SJVFS 2025:22).*

31 § Bestämmelser om hur investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder lämnas finns i 9 kap. 38 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Stöd beviljas till de ansökningar som prioriteras enligt 2 kap. 8–11 §§. (SJVFS 2025:22).

32 § Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder får lämnas för

1. förstudie, anläggning och restaurering av våtmarker och dammar för att öka retention av kväve eller fosfor,
2. förstudie, anläggning och restaurering av våtmarker och dammar för att gynna den biologiska mångfalden,
3. kalkfilterbäddar för att minska läckaget av fosfor,
4. tvästegsdiken i eller vid åkermark för att minska läckaget av kväve och fosfor, eller
5. andra investeringar för förbättrad miljöstatus i sjöar, vattendrag och hav.

33 § Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder får lämnas för utgifter som avser

1. anläggningar inklusive fasta inventarier,
2. material,
3. köp av tjänster, eller
4. avgifter till myndigheter och domstolar. (SJVFS 2024:1).

34 § Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder för utgifter för förstudie får endast lämnas om ansökan om stöd även avser anläggning eller restaurering av vattenvårdsåtgärd.

I de fall förstudien resulterar i att det inte är lämpligt att anlägga den planerade vattenvårdsåtgärden eller att restaurera den aktuella vattenvårdsåtgärden får stöd ändå lämnas för de utgifter som avser förstudien.

I de fall det under insatsens genomförande visar sig att det på grund av anledningar utanför stödmottagarens kontroll inte är tidsmässigt möjligt att slutföra både förstudie och anläggnings- eller restaureringsarbete senast den 6 april 2029 får stöd ändå lämnas för utgifter som har fakturadatum eller betalningsdatum senast den 6 april 2029. En förutsättning är att den 6 april

2029 har fastställts som insatsens slutdatum och ansökan om slututbetalning kommer in senast detta datum. (SJVFS 2024:1).

35 § Vid stöd till kalkfilterbäddar, tvåstegsdiken eller andra investeringar för förbättrad miljöstatus i sjöar, vattendrag och hav får den handläggande myndigheten besluta om specifika villkor för skötsel och bevarande för att syftet med åtgärden ska finnas kvar. (SJVFS 2024:1).

36 § Det är inte tillåtet att sätta ut fisk, kräftor eller andra djur i en våtmark eller damm som anläggs eller restaureras. Det är inte heller tillåtet att utfodra fisk, kräftor eller andra djur i en anlagd eller restaurerad våtmark eller damm. Den handläggande myndigheten får besluta om undantag från förbuden om det sker för att ytterligare förstärka syftet med våtmarken eller dammen.

37 § En våtmark eller damm som anläggs eller restaureras får inte användas som bevattningsdamm för att lagra vatten och för att göra uttag för bevattning.

Startstöd

38 § *Har upphävts genom (SJVFS 2025:22).*

39 § Bestämmelser om att startstöd lämnas till rennäringsföretag som har en mentor utsedd finns i 9 kap. 70 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Den handläggande myndigheten ska godkänna mentorn i samband med beslut om stöd. (SJVFS 2025:22).

40 § Bestämmelser om hur startstöd lämnas finns i 9 kap. 71 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Stöd beviljas till de ansökningar som prioriteras enligt 2 kap. 8–11 §§. (SJVFS 2025:22).

41 § Etablering enligt 9 kap. 67 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik ska vara genomförd vid den tidpunkt då stödsökanden lämnar in ansökan om stöd till den handläggande myndigheten, dock senast vid den tidpunkt då den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd.

Etableringstidpunkten inträffar när stödsökanden för första gången är ägare eller delägare av ett jordbruks-, trädgårds- eller rennäringsföretag och ansvarar över företaget. Om ingen annan jordbruksverksamhet bedrivs får stödsökanden som arrenderar ut sin mark räkna etableringstidpunkten från det datum då utarrenderingen upphört.

Om flera personer söker stöd för etablering av samma företag är respektive etableringstidpunkt när var och en för första gången är delägare i

företaget och ansvarar över det tillsammans med övriga stödsökande eller stödmottagare. (SJVFS 2025:22).

42 § *Har upphävts genom (SJVFS 2025:22).*

43 § Startstöd som lämnas med en klumpsumma får betalas ut genom två utbetalningar. Stödmottagaren får ansöka om delutbetalning på två tredjedelar av stödet efter att den handläggande myndigheten fattat beslut om stöd. Stödmottagaren ska ansöka om slututbetalning på en tredjedel av stödet senast 45 månader efter beslutet om stöd, om inte tidigare datum framgår av beslutet om stöd. (SJVFS 2025:22).

44 § Vid ansökan om slututbetalning av startstöd ska stödmottagaren

1. vara fortsatt ansvarig för jordbruksverksamheten,
2. arbeta enligt sin affärsplan, och
3. visa att intäkterna från jordbruksverksamheten, inklusive direktstöd, har uppgått till minst en tredjedel av företagets totala intäkter under de senaste 24 månaderna.

Affärsplanen ska vara påbörjad senast nio månader efter beslut om stöd.

Stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri)

45 § *Har upphävts genom (SJVFS 2025:22).*

46 § Bestämmelser om hur stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet lämnas finns i 9 kap. 54 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Stöd beviljas till de ansökningar som prioriteras enligt 2 kap. 8–11 §§. (SJVFS 2025:22).

47 § Stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet får lämnas i syfte att ta fram nya innovativa lösningar på gemensamma utmaningar inom jordbruks-, trädgårds- (inklusive innovationer kopplade till akvaponi) och rennäringen genom att skapa bättre kopplingar mellan forskningsresultat, ny teknik och praktiskt arbete. (SJVFS 2024:1).

48 § Stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet får lämnas i syfte att föra samman olika kompetenser till en grupp som ska arbeta tillsammans för att utveckla jordbruks-, trädgårds- (inklusive akvaponi) och rennäringen. (SJVFS 2024:1).

49 § Stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet får lämnas om minst två av följande aktörer ingår i innovationsgruppen:

1. företagare som verkar inom primärproduktion eller jordbruks- och livsmedelssektorn,
2. forskare, eller
3. rådgivare inom aktuellt område. *(SJVFS 2024:1)*.

50 § *Har upphävts genom (SJVFS 2025:22).*

51 § Bestämmelser om att innovationsgrupper ska ha ett samarbetsavtal för att få stöd finns i 9 kap. 48 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Samarbetsavtalet ska undertecknas av behöriga personer för projektets samarbetspartners.

Samarbetsavtalet ska innehålla uppgifter om

1. vilka aktörer som ingår i innovationsgruppen,
2. ansvar för arbete i genomförandet av projektet,
3. finansiell fördelning mellan parterna i genomförandet av projektet, och
4. reglering av immateriella rättigheter. *(SJVFS 2025:22)*.

52 § Stöd för att bilda en innovationsgrupp betalas ut som en klumpsumma. Klumpsumman uppgår till

1. 80 000 kronor om två till fyra projektdeltagare arbetar för att bilda en innovationsgrupp, eller
2. 120 000 kronor om minst fem projektdeltagare arbetar för att bilda en innovationsgrupp.

Stöd lämnas inte om den innovation som innovationsgruppen ska utveckla redan finns. *(SJVFS 2024:26)*.

53 § Stöd för innovationsprojekt får lämnas oavsett om stödsökanden har fått stöd för att bilda en innovationsgrupp eller inte.

54 § Stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet får lämnas för utgifter och kostnader som avser

1. lön till personal, inklusive lönepåslag och indirekta kostnader,
2. investeringar,
3. eget arbete,
4. köp av tjänst, eller
5. övriga utgifter.

För stöd till innovationsprojekt gäller att om en utgift har uppstått hos någon annan av de organisationer som ingår i innovationsgruppen än stödmottagaren ska utgiften ha vidarefakturerats till stödmottagaren för att vara stödberättigande. Om en kostnad har uppstått hos någon annan av de organisationer som ingår i innovationsgruppen än stödmottagaren ska

kostnaden ha fakturerats till stödmottagaren för att vara stödberättigande. (SJVFS 2024:26).

55 § Stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet lämnas inte för utgifter som enbart är kopplade till marknadsföring. Stöd får dock lämnas för utgifter för marknadsförberedande arbete och för spridning av projektets resultat. (SJVFS 2024:1).

56 § Stödmottagaren ska vid stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet skicka in underlag som styrker att den insats som stödet avser inte gör intrång på annans patent- eller varumärkesskydd, om den handläggande myndigheten begär det. (SJVFS 2024:1).

57 § Enligt artikel 127.3 i förordning (EU) 2021/2115 ska operativa grupper sprida en sammanfattning av sina planer och av resultaten av sina projekt, särskilt via de nationella och europeiska GJP-nätverken.

Stödmottagaren ska uppfylla villkoret i första stycket genom att lämna sammanfattningen till den handläggande myndigheten vid ansökan om stöd och slututbetalning.

Stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader

Genomförande av insatser, inklusive verksamhet i samarbete och förberedelser av samarbete inom den lokala utvecklingsstrategin

58 § *Har upphävts genom (SJVFS 2025:22).*

59 § Bestämmelser om hur stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader lämnas finns i 9 kap. 62 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Stöd beviljas till de ansökningar som prioriteras enligt 2 kap. 12 §. (SJVFS 2025:22).

60 § Stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader får lämnas för insatser som bidrar till att uppfylla mål i den lokala utvecklingsstrategin.

61 § *Har upphävts genom (SJVFS 2025:22).*

62 § Delaktiviteter i paraplyprojekt vid stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader enligt 9 kap. 58 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik ska ha utförts av externa aktörer.

Stöd för delaktiviteter får lämnas med förenklade kostnadsalternativ enligt 3 kap. 27–35 §§. Det gäller endast om den lokala aktionsgruppen har ersatt utföraren av delaktiviteten med motsvarande belopp.

Den lokala aktionsgruppen ska lämna en separat ansökan om delutbetalning för varje delaktivitet i paraplyprojektet. Vid ansökan om

utbetalning av stöd ska samtliga utgifter för delaktiviteten ha betalats av den externa aktören. (SJVFS 2025:22).

63 § Stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader får lämnas för utgifter och kostnader som avser

1. lön till personal, inklusive lönekostnadspåslag och indirekta kostnader,
2. investeringar,
3. eget arbete,
4. köp av tjänster, eller
5. övriga utgifter.

Utgifter som uppstått hos en samarbetspartner ska ha vidarefakturerats till stödmottagaren för att vara stödberättigande. Kostnader som uppstått hos en samarbetspartner ska ha fakturerats till stödmottagaren för att vara stödberättigande. (SJVFS 2024:26).

64 § Vid stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader får offentliga resurser ingå som medfinansiering. De offentliga resurserna ska redovisas till den handläggande myndigheten i samband med ansökan om utbetalning.

65 § Vid stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader får övrigt offentligt stöd ingå som medfinansiering. I de fall övrigt offentligt stöd ingår som medfinansiering ska medfinansieringsintyg ha kommit in till den handläggande myndigheten innan den handläggande myndigheten fattar beslut om stöd.

Medfinansieringsintyg behöver inte komma in till den handläggande myndigheten om

1. det övriga offentliga stödet kommer från den egna organisationen,
2. den lokala aktionsgruppen har finansierat det övriga offentliga stödet, eller
3. det inte är möjligt för finansiären att på förhand avgöra hur stor medfinansieringen kommer att bli.

66 § Vid stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader ska det övriga offentliga stödet vara inbetalat till stödmottagaren innan den handläggande myndigheten fattar beslut om utbetalning.

Vid utbetalning ska stödmottagaren ha fått minst en proportionerligt lika stor andel av det övriga offentliga stödet som andelen övrigt offentligt stöd ska vara enligt beslut om stöd. Om andelen övrigt offentligt stöd som har kommit in är lägre än vad andelen övrigt offentligt stöd ska vara enligt beslut om stöd, ska utbetalningen minskas så att andelen övrigt offentligt stöd stämmer överens med beslut om stöd.

Om andelen övrigt offentligt stöd som har kommit in är proportionerligt högre än vad andelen övrigt offentligt stöd ska vara enligt beslut om stöd ska stödmottagaren betala tillbaka den överskjutande delen till medfinansiären. Om stödmottagaren inte har betalat tillbaka den överskjutande delen till medfinansiären innan den handläggande

myndigheten fattar beslut om slututbetalning ska slututbetalningen minskas med ett belopp som motsvarar den överskjutande delen.

Förvaltning, övervakning, uppföljning och utvärdering samt ledning av genomförandet av den lokala utvecklingsstrategin

67 § Stöd för förvaltning, övervakning, uppföljning och utvärdering samt ledning av genomförandet av den lokala utvecklingsstrategin får lämnas till lokala aktionsgrupper för lön till personal och arvoden, inklusive lönekostnadspåslag.

Stöd får även lämnas för den lokala aktionsgruppens driftskostnader. Driftskostnaderna ska redovisas som ett schablonpåslag på maximalt 33 procent beräknat på faktiska utgifter för personal och arvoden inklusive lönekostnadspåslag. Följande utgifter räknas som driftskostnader:

1. utgifter för drift och mobilisering för att genomföra den lokala utvecklingsstrategin,
2. utgifter för att underlätta utbyte mellan intressenter och för att sprida information om den lokala utvecklingsstrategin samt att stödja potentiella stödmottagare att utveckla projekt och för att förbereda ansökningar om stöd och utbetalning,
3. utgifter för revision i enlighet med startbeslut och föreningens fastställda stadgar, och
4. utgifter för uppföljning och utvärdering av utvecklingsstrategin.

Arbetet med uppföljning och utvärdering enligt punkt 4 får genomföras i samarbete med andra leaderområden. (SJVFS 2024:1).

Stöd till samarbete

68 § *Har upphävts genom (SJVFS 2025:22).*

69 § Bestämmelser om hur stöd till samarbete lämnas finns i 9 kap. 44 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Stöd beviljas till de ansökningar som prioriteras enligt 2 kap. 8–11 §§. (SJVFS 2025:22).

Gemensamma bestämmelser för stöd till samarbeten

70 § Vid stöd till samarbete ska stödmottagaren ha minst en samarbetspart. Det framgår av artikel 77.2 i förordning (EU) 2021/2115.

En samarbetspart ska

1. tillhöra en annan myndighet, kommun, region, förening eller organisation eller ett annat företag än stödmottagaren,
2. ha bekräftat samarbetet skriftligt, och
3. bidra till att uppnå projektets uppsatta mål. (SJVFS 2024:1).

71 § Stöd till samarbete får lämnas för utgifter och kostnader som avser

1. lön till personal, inklusive lönekostnadspåslag och indirekta kostnader,

2. eget arbete,
3. köp av tjänster, eller
4. övriga utgifter.

För projekt som syftar till att förstärka förutsättningar för biologisk mångfald genom att skapa blommande ytor och andra småbiotoper, enligt 79 § andra stycket, får stöd även lämnas för

1. anläggningar inklusive fasta inventarier, eller
2. material.

Utgifter som uppstått hos en samarbetspartner ska ha vidarefakturerats till stödmottagaren för att vara stödberättigande. Kostnader som uppstått hos en samarbetspartner ska ha fakturerats till stödmottagaren för att vara stödberättigande. (SJVFS 2024:26).

72 § *Har upphävts genom (SJVFS 2025:22).*

73 § Stöd till samarbete får inte lämnas till insatser som är stödberättigande inom stödet till lantrasföreningar enligt 4 §.

74 § Vid stöd till samarbete ska operativa grupper enligt artikel 127.3 i förordning (EU) 2021/2115 sprida en sammanfattning av sina planer och av resultaten av sina projekt, särskilt via de nationella och europeiska GJP-nätverken.

Stödmottagaren ska uppfylla villkoret i första stycket genom att lämna en sammanfattning av sina planer och av resultaten av sina projekt till den handläggande myndigheten vid ansökan om stöd och slututbetalning.

Särskilda bestämmelser för samarbeten inom stärkt konkurrenskraft och förbättrad djurvelfärd

75 § Stöd får lämnas för samarbeten inom stärkt konkurrenskraft och förbättrad djurvelfärd som bidrar till att utveckla, pröva och utvärdera processer, metoder, produkter, tekniker och liknande genom samverkan mellan olika kompetenser inom jordbruks-, trädgårds- (inklusive akvaponi) och rennäring.

76 § Stöd får lämnas till samarbeten inom stärkt konkurrenskraft och förbättrad djurvelfärd som handlar om

1. företagsutveckling,
2. digitalisering och ny teknik,
3. nya odlings- och uppfödningssystem,
4. riskhantering,
5. klimatanpassning,
6. produktionsfrågor inom olika driftsgrenar,
7. stallbyggnation,
8. djurvelfärd och smittskydd,
9. arbetsmiljö,

10. betydelsen av mångfald och jämställdhet för ökad kompetensförsörjning och attraktionskraft inom yrket,
11. viltskador, eller
12. vattenhushållning och vattenförsörjning.

Särskilda bestämmelser för samarbeten inom miljö och klimat

77 § Stöd får lämnas till samarbeten inom miljö och klimat som stöder miljövard och klimatåtgärder samt bidrar till de nationella miljömålen, den nationella klimatanpassningsstrategin och EU:s miljö- och klimatmål.

78 § Stöd får lämnas till samarbeten inom miljö och klimat som syftar till att utveckla, pröva och utvärdera produkter, metoder, processer och tekniker inom följande områden:

1. natur- och kulturmiljö,
 2. växtnäring och minskning av kväve- och fosforförluster,
 3. minskning av utsläppen av växthusgaser och ammoniak från jordbruket och från marken,
 4. produktion och användning av förnybar energi,
 5. effektivare energianvändning,
 6. kolinlagring och klimatanpassning,
 7. växtskydd,
 8. nya grödor för ökad inhemsk proteinförsörjning eller ökad gröddiversitet,
 9. markbördighet och markpackning,
 10. vattenförvaltning,
 11. vattenhushållning och vattenförsörjning,
 12. ekologisk produktion, eller
 13. bevarande av den biologiska mångfalden bland husdjursraser.
- (SJVFS 2024:1).

79 § Stöd får lämnas till samarbeten inom miljö och klimat som bidrar till en förbättrad miljö på landskapsnivå med syfte att

1. bevara och förstärka den biologiska mångfalden,
2. förbättra vattenkvaliteten,
3. få en hållbar mark- och vattenanvändning,
4. synliggöra och förstärka kulturmiljövärden i landskapet,
5. synliggöra och förstärka ekosystemtjänster i landskapet eller på annat sätt förbättra miljön så att området blir mer attraktivt för friluftsliv och rekreation,
6. undersöka, utreda och åtgärda effekter av ett förändrat klimat, eller
7. öka kolförråd i mark och vegetation.

Stöd får även lämnas för samarbeten inom miljö och klimat som förstärker förutsättningarna för biologisk mångfald genom att skapa blommande ytor och andra småbiotoper.

Särskilda bestämmelser för samarbeten inom livsmedels- och besöksnäring

80 § Stöd får lämnas till samarbeten inom livsmedels- och besöksnäring som bidrar till att företag på landsbygden med verksamhet inom livsmedels- eller besöksnäring kan utvecklas, marknadsorienteras, öka sin export, öka antalet arbetstillfällen och ta tillvara landsbygdens resurser.

Stöd enligt första stycket får även lämnas till samarbeten till företag som inte ligger på landsbygden om deras verksamhet tillför mervärden till landsbygdsområden.

Stöd får även lämnas till organisationer som förvaltar och utvecklar en plats och besöksnärlingsorganisationer som samarbetar för att utveckla besöksnäringen som helhet.

81 § Stöd får lämnas till samarbeten inom livsmedels- och besöksnäring som bidrar till att främja och bevara ett levande och dynamiskt kulturarv kopplat till mat- och livsmedelsframställning om samarbetet bidrar till att verksamma inom livsmedelsproduktion och förädling av livsmedel kan

1. utbyta erfarenheter och utveckla processer, produkter eller lokala marknader,
2. öka lokal livsmedelsförsörjning, eller
3. öka direktförsäljning från producent till konsument, förädlare och restauranger.

82 § Vid samarbeten inom livsmedels- och besöksnäring får stöd lämnas till aktiviteter som handlar om

1. lokal livsmedelsförsörjning,
2. småskalig livsmedelsförädling,
3. matkultur och lokal matidentitet,
4. måltidsturism och destinationsutveckling,
5. företagsutveckling,
6. marknadsföring, logistik och försäljning,
7. produktutveckling och utveckling av förpackningar,
8. varumärkes- och konceptutveckling,
9. märkning och skyddade beteckningar, eller
10. betydelsen av mångfald och jämställdhet inom näringen.

Vid stöd till samarbeten inom livsmedels- och besöksnäring avses med förädling bearbetning av livsmedelsråvaror till livsmedel. (SJVFS 2024:26).

Stöd till kompetensutveckling

Gemensamma bestämmelser om stöd till kompetensutveckling

83 § *Har upphävts genom (SJVFS 2025:22).*

84 § Bestämmelser om hur stöd till kompetensutveckling lämnas finns i 9 kap. 64 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Stöd beviljas till de ansökningar som prioriteras enligt 2 kap. 8–11 §§. (SJVFS 2025:22).

85 § Stöd till kompetensutveckling får lämnas för:

1. Informations och demonstrationsaktiviteter:
 - a) informationsmaterial eller andra informationsinsatser,
 - b) demonstrationsgårdar eller demonstrationsodlingar,
 - c) uppdatering och utveckling av digitala verktyg,
 - d) utveckling och testning av nya koncept, eller
 - e) metoder för kompetensöverföring.
2. Gruppaktiviteter så som kurser, studiecirklar eller erfarenhetsgrupper.
3. Fortbildning av rådgivare, konsulter, företag, företagarföreningar och organisationer som sker genom
 - a) gruppaktiviteter så som kurser, studiecirklar eller erfarenhetsgrupper,
 - b) informations- och demonstrationsaktiviteter,
 - c) mentorsprogram för rådgivare,
 - d) stöd till nätverk och annan samverkan, eller
 - e) supporttjänster för kontinuerligt expertstöd till rådgivare.
4. Enskild rådgivning.

86 § Stöd till kompetensutveckling får lämnas för utgifter och kostnader som avser

1. lön till personal, inklusive lönekostnadspåslag och faktiska indirekta kostnader,
2. immateriella investeringar i form av inköp eller utveckling av programvara,
3. eget arbete,
4. köp av tjänst, eller
5. övriga utgifter.

87 § Stöd till kompetensutveckling får inte lämnas för materiella investeringar.

88 § Vid stöd till kompetensutveckling ska de som genomför aktiviteter ha dokumenterad erfarenhet inom det aktuella området. De ska även ha personal som har relevant akademisk utbildning eller motsvarande kompetens inom det område de ska bedriva kompetensutveckling.

89 § Vid stöd till kompetensutveckling ska stödmottagaren, för den aktuella ansökan om utbetalning, lämna följande uppgifter till den handläggande myndigheten:

1. namn och personnummer på samtliga deltagare samt deltagarnas kontaktuppgifter för 85 § 2, 3 a och 4,
2. projektets journalnummer för 85 § 2, 3 a och 4,
3. utbildningens eller rådgivningens namn och arrangör för 85 § 2, 3 a och 4,

4. datum och nettotid i timmar för utbildningen eller rådgivningen för 85 § 2, 3 a och 4,
5. antal utbildningsdagar för 85 § 2,
6. huvudsaklig ort för 85 § 2 och 3 a,
7. aktivitetstyp för 85 § 2,
8. rådgivningsföretag och organisationsnummer för 85 § 3 a, och
9. rådgivarens namn för 85 § 4. (SJVFS 2024:1).

Särskilda bestämmelser för stöd till kompetensutveckling inom stärkt konkurrenskraft och förbättrad djurvälstånd

90 § Stöd till kompetensutveckling inom stärkt konkurrenskraft får lämnas för aktiviteter som bidrar till att verksamma inom jordbruks-, trädgårds- (inklusive akvaponi) och rennäringsföretag får ökad kunskap eller praktiska exempel på hur de kan stärka sin konkurrenskraft och för fortbildning av rådgivare, konsulter, företag och organisationer inom dessa näringar.

91 § Stöd till kompetensutveckling inom förbättrad djurvälstånd får lämnas för aktiviteter som bidrar till ökad kunskap inom djurvälstånd hos verksamma inom

1. jordbruks-, akvaponi- och rennäringsföretag, eller
2. företag och ideella föreningar med hästverksamhet med minst 10 hästar på sin eller sina anläggningar vid den tidpunkt då aktiviteten genomförs.

Stöd enligt första stycket får även lämnas för fortbildning av rådgivare, konsulter, företag och organisationer inom jordbruks-, akvaponi- och rennäringen.

92 § Vid stöd till kompetensutveckling får de aktiviteter som genomförs inom stärkt konkurrenskraft och förbättrad djurvälstånd omfatta ämnen som handlar om

1. arbetsmiljö,
2. betydelsen av mångfald och jämställdhet för ökad kompetensförsörjning och attraktionskraft inom yrket,
3. digitalisering och ny teknik,
4. djurvälstånd och smittskydd,
5. företagsutveckling,
6. klimatanpassning,
7. nya odlings- och uppfödningssystem,
8. produktionsfrågor inom olika driftsgrenar,
9. riskhantering,
10. byggnation av stall,
11. viltskador,
12. vattenförsörjning till djurhållning,

13. vattenhushållning, vilket omfattar att säkerställa rätt mängd vatten vid rätt tillfälle för grödans tillväxt, markens bärighet för maskiner och begränsad miljöpåverkan, eller

14. regelverket för samfällda markavvattningsanläggningar.

Punkt 13 innefattar åtgärder för markvård, dränering och bevattning.

Särskilda bestämmelser för stöd till kompetensutveckling inom miljö och klimat

93 § Stöd till kompetensutveckling inom miljö och klimat, får lämnas för aktiviteter som bidrar till ökad kunskap om

1. nationella miljökvalitetsmål,
2. EU-gemensamma mål för miljö,
3. klimat, förnybar energi och vattenkvalitet, eller
4. tillämpliga direktiv, förordningar och regler enligt artikel 15.4 b i förordning (EU) 2021/2115.

Kompetensutvecklingen får rikta sig till verksamma inom jordbruks-, trädgårds- (inklusive akvaponi), skogsbruks- och rennäringsföretag samt företag och ideella föreningar med hästverksamhet med minst 10 hästar på sin eller sina anläggningar vid den tidpunkt då aktiviteten genomförs. Kompetensutvecklingen får även rikta sig till rådgivare, konsulter, företag och organisationer inom skogsbruk för deras fortbildning.

Aktivitetserna ska ge målgrupperna praktiska och konkreta exempel som går att tillämpa på företags- och föreningsnivå. Aktiviteterna ska även beakta företagets och föreningarnas ekonomiska och sociala hållbarhet för att uppnå en ökad, konkurrenskraftig och hållbar livsmedelsproduktion.

94 § Stöd till kompetensutveckling för att bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringarna och att främja hållbar energi får lämnas för aktiviteter som handlar om

1. att öka den allmänna kunskapen om kvävet eller kolets kretslopp på gården,
2. att bättre anpassa utfodringen till husdjurens behov av näringsämnen eller nyttjandet av inhemskt producerat proteinfoder,
3. att anpassa användningen av gödslingen med stall- eller mineralgödsel till grödornas växtnäringsbehov,
4. att röta stallgödsel,
5. att öka kunskaperna om och stimulera användning av klimateffektiva tekniker, grödor eller metoder,
6. att öka kunskapen om och stimulera användning av åtgärder för att öka kolförråd i mark och vegetation,
7. att öka kunskapen om energieffektivisering eller om produktion eller användning av förnybar energi,
8. att öka den allmänna kunskapen om de effekter som klimatförändringarna har för jordbruket samt hur dessa effekter kan förebyggas,

9. att öka motståndskraften inom jordbruket mot extrema väderhändelser såsom höga temperaturer, torka, kraftiga vindar eller nederbörd,

10. hur företag kan bidra till ett mer resurseffektivt jordbruk genom ökad användning av avfall eller rest- eller biprodukter till energi,

11. vattenhushållning, vilket omfattar att säkerställa rätt mängd vatten vid rätt tillfälle för grödans tillväxt, markens bärighet för maskiner och begränsad miljöpåverkan,

12. regelverket för samfällda markavvattningsanläggningar, eller

13. att öka kunskaperna om hur effekterna av ett förändrat klimat kan förebyggas genom ståndortsanpassning, stormsäkring och ökad variation inom skogsbruket.

Punkt 11 innefattar åtgärder för markvård, dränering och bevattning.

95 § Stöd till kompetensutveckling för att främja en hållbar utveckling och effektiv förvaltning av naturresurser som vatten, mark och luft, får lämnas för aktiviteter som handlar om

1. att anpassa utfodringen till husdjurens behov av näringsämnen,

2. att anpassa användningen av gödslingen med stall- eller mineralgödsel till grödornas växtnäringsbehov,

3. åtgärder i fält som gynnar grödornas utveckling och som ger ett effektivt upptag av växtnäring,

4. skyddsåtgärder som minskar transporten av fosfor eller kväve från fält eller hagar och som reducerar övergödningseffekter i vatten eller hav,

5. att förbättra metoderna för lagring eller spridning av stallgödsel,

6. åtgärder inom växtodling eller djurproduktion som ökar resurseffektiviteten och minskar övergödningseffekter i vatten eller hav,

7. att öka den allmänna kunskapen om kvävet eller fosfors kretslopp på gården,

8. att öka användningen av metoder som i första hand förebygger växtskyddsproblem och vid behov anpassar användningen av växtskyddsmedel inom integrerat växtskydd,

9. att minska miljörisker vid användning av växtskyddsmedel inklusive minska negativ påverkan på pollinerare och andra nyttodjur inom integrerat växtskydd,

10. att öka användningen av biologisk bekämpning, godkända lågriskämnena och allmätkemikalier eller om hur kemiska och mekaniska bekämpningsmetoder kan kombineras inom integrerat växtskydd,

11. att minska hälsorisker för användare av växtskyddsmedel,

12. att bidra till att öka eller bibehålla markens bördighet eller till att minska markpackningen,

13. åtgärder i växtodlingen som gynnar rotutveckling eller mullhalt,

14. vattenhushållning, vilket omfattar att säkerställa rätt mängd vatten vid rätt tillfälle för grödans tillväxt, markens bärighet för maskiner och begränsad miljöpåverkan,

15. regelverket för samfällda markavvattningsanläggningar,

16. att underlätta omläggningen till ekologisk produktion,
17. att bidra till kunskap om hur man i ekologisk produktion kan utveckla produktionsmetoder eller klara av produktionstekniska hinder, eller
18. att öka den allmänna kunskapen om hur man kan minska negativ påverkan och skador på mark och vatten vid skogsbruksåtgärder.

Punkt 14 innefattar åtgärder för markvård, dränering och bevattning.

96 § Stöd till kompetensutveckling för att bidra till skyddet av den biologiska mångfalden, förbättra ekosystemtjänster och bevara livsmiljöer och landskap, får lämnas för aktiviteter som handlar om

1. hur biologisk mångfald kan gynnas eller hur natur- eller kulturmiljöer kan restaureras,
2. hur förutsättningar kan skapas för att öka den biologiska mångfalden i och vid åkermark,
3. hur betesmarker eller slåtterängar ska skötas för att gynna den biologiska mångfalden eller natur- eller kulturmiljöer,
4. hur odlingen av växtsorter som är värda att bevara kan öka,
5. åtgärder i jordbruket för att öka ett områdes naturvärden, kulturvärden eller sociala värden,
6. skogens och odlingslandskapets ekosystemtjänster eller dess gröna infrastruktur,
7. att öka den allmänna kunskapen om natur- och kulturvårdande skötsel och ökad användning av alternativa skogsbruksmetoder för att kunna bidra till en större variation och mångfald i skogen,
8. att öka den allmänna kunskapen om hur man i samband med ordinarie skogsskötsel kan stärka förutsättningarna för biologisk mångfald i den brukade skogen genom att aktivt skapa strukturer och habitat,
9. att öka den allmänna kunskapen om vilken hänsyn som behöver tas till natur, kultur- och sociala värden i skogen så att skogens alla värden ska kunna bevaras och utvecklas, eller
10. att öka den allmänna kunskapen om viltet som resurs och dess påverkan på skogens värden samt om olika åtgärder med syfte att öka fodermängden i landskapet. (SJVFS 2024:1.)

Särskilda bestämmelser för stöd till kompetensutveckling inom livsmedels- och besöksnäring

97 § Stöd till kompetensutveckling inom livsmedels- och besöksnäring får lämnas för aktiviteter som bidrar till att verksamma inom jordbruks-, trädgårds- (inklusive akvaponi) och rennäringföretag samt små företag inom livsmedelskedjan och besöksnäringen kan utvecklas, marknadsorienteras, finna nya marknader, öka antalet arbetstillfällen eller ta tillvara landsbygdens resurser. (SJVFS 2024:1).

98 § Stöd till kompetensutveckling inom livsmedels- och besöksnäring får lämnas för fortbildning och support av rådgivare, konsulter, företag,

företagarföreningar och organisationer vars verksamhet riktar sig mot verksamma inom jordbruk-, trädgård- (inklusive akvaponi) och rennärningen samt mot verksamma i små företag inom livsmedelskedjan och besöksnäringen.

99 § Vid stöd till kompetensutveckling får de aktiviteter som genomförs inom området livsmedels- och besöksnäring omfatta ämnen som handlar om

1. arbetsmiljö,
2. betydelsen av mångfald och jämställdhet för ökad kompetensförsörjning och attraktionskraft inom yrket,
3. företagsutveckling,
4. lokal livsmedelsförsörjning och småskalig livsmedelsförädling,
5. matkultur och lokal matidentitet,
6. måltidsturism, hållbar markförvaltning och destinationsutveckling,
7. marknadsföring, logistik och försäljning,
8. produktutveckling, utveckling av förpackningar och varumärken samt konceptutveckling,
9. vilt som mat, eller
10. utveckling av nya tjänster.

Vid stöd till kompetensutveckling inom livsmedels- och besöksnäring avses med förädling bearbetning av livsmedelsråvaror till livsmedel. (SJVFS 2024:26).

Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter

100 § *Har upphävts genom (SJVFS 2025:22).*

101 § Bestämmelser om förädling av livsmedel inom investeringsstödet för förädling av jordbruksprodukter finns i 9 kap. 38 c § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Med naturprodukt enligt 9 kap. 38 c § förordningen om EU:s gemensamma jordbrukspolitik avses en icke odlad livsmedelsråvara från naturen.

Inom investeringsstödet för förädling av jordbruksprodukter avses med förädling bearbetning av livsmedelsråvaror till livsmedel. (SJVFS 2025:22).

102 § Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter lämnas inte för investeringar som avser försäljning av företagets produkter. (SJVFS 2024:26).

103 § Bestämmelser om hur investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter lämnas finns i 9 kap. 38 g § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Stöd beviljas till de ansökningar som prioriteras enligt 2 kap. 8–11 §§. (SJVFS 2025:22).

104 §¹⁴ Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter får lämnas för utgifter som avser

1. ny-, om- och tillbyggnation av byggnader och anläggningar inklusive fasta inventarier,
2. lösa inventarier i form av
 - a. mobila anläggningar för förädling av livsmedel, och
 - b. produktionsutrustning inom livsmedelsförädling,
3. köp av tjänster, och
4. immateriella investeringar. (SJVFS 2024:26).

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna författning träder i kraft den 1 januari 2023.
2. Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2016:19) om företagsstöd, projektstöd och miljöinvesteringar samt stöd för lokalt ledd utveckling ska upphöra att gälla den 31 december 2025.
3. Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2016:19) om företagsstöd, projektstöd och miljöinvesteringar samt stöd för lokalt ledd utveckling ska gälla för ärenden i vilka beslut om stöd har fattats med stöd av den författningen.

-
1. Denna författning¹⁵ träder i kraft den 22 juni 2023.
 2. Reglerna i 4 kap. 17 § 1 ska tillämpas för ärenden i vilka ansökan om stöd har kommit in från och med den 1 januari 2023.

-
1. Denna författning¹⁶ träder i kraft den 1 februari 2024.

-
1. Denna författning¹⁷ träder i kraft den 1 juli 2024.
 2. För ansökningar om stöd som lämnats in före den 7 mars 2024 gäller 3 kap. 16 § i den äldre lydelsen.

-
1. Denna författning¹⁸ träder i kraft den 1 januari 2025.
 2. För ansökningar om stöd som lämnats in före den 1 januari 2025 gäller 3 kap. 16 § 6 samt 4 kap. 102 och 104 §§ i den äldre lydelsen.
 3. Reglerna i 3 kap. 17 a § ska inte tillämpas för ärenden i vilka ansökan om stöd har kommit in före den 1 januari 2025.

¹⁴ Ändringen innebär att punkt 2 b utgår.

¹⁵ SJVFS 2023:11.

¹⁶ SJVFS 2024:1.

¹⁷ SJVFS 2024:11.

¹⁸ SJVFS 2024:26.

-
1. Denna författning¹⁹ träder i kraft den 16 oktober 2025.
 2. För ansökningar om stöd som lämnats in före den 16 oktober 2025 gäller 4 kap. 24 § 9 i den äldre lydelsen.

OLOF JOHANSSON

Hanna Landgren
(Utvecklings- och
samordningsenheten)

¹⁹ SJVFS 2025:22.

Bilaga 1

Ansökan om stöd

1. Gemensamma uppgifter

En ansökan om stöd ska innehålla uppgifter om

1. stödsökandens namn, personnummer eller organisationsnummer, utdelningsadress, telefonnummer och e-postadress,
2. eventuell annan kontaktpersons namn, e-postadress, telefonnummer och ansvarsområde,
3. vad ansökan avser,
4. namnet på insatsen,
5. om stödsökanden är skyldig att redovisa moms för insatsen,
6. om stödsökanden har ansökt om eller har beviljats andra stöd för hela eller delar av samma insats, vem stödsökanden sökt stöd eller beviljats stöd från och vad stödet ska finansiera,
7. varför stödsökanden avser att genomföra insatsen,
8. var insatsen ska genomföras, i vilket eller vilka län, i vilken eller vilka kommuner,
9. om stödsökanden kommer genomföra insatsen på annan adress än den adress den uppgett i ansökan,
10. finansiering,
11. vad som händer med verksamheten efter att insatsen avslutats,
12. slutdatum,
13. om insatsen kommer fortsätta även efter att finansieringen stödsökanden söker har betalats ut,
14. om stödsökanden är skyldig att följa lagen om offentlig upphandling, och
15. om stödsökanden ingår i en koncern²⁰ och i så fall namn och organisationsnummer på de företag som ingår i koncernen.

2. Gemensamma underlag

En ansökan om stöd ska i de fall det är relevant innehålla följande underlag:

1. kopia av ansökan eller beslut om annat stöd om stödsökanden har sökt eller beviljats sådant,
2. intyg om firmatecknare, om inte stödsökanden är en enskild firma,
3. fullmakt om någon annan företrädare stödsökanden, och
4. andra underlag som har betydelse för ansökan.

²⁰ Med koncern avses definitionen i artikel 2.11 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU av den 26 juni 2013 om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG. EUT L 182, 29.6.2013, s. 19–76, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj> (Celex 32013L0034).

I de fall en insats har finansiering i form av annan medfinansiering än övrigt offentligt stöd ska ansökan om stöd innehålla

1. uppgifter om insatsens medfinansiering, och
2. specificering av den övriga privata medfinansieringen, om sådan finns.

3. Stöd till lantrasföreningar

3.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om stöd till lantrasföreningar ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om

1. de huvudsakliga aktiviteterna som ska genomföras,
2. namn, roll och kompetens (utbildning och yrkes- och branscherfarenhet) på de personer som ska genomföra projektet,
3. vilken eller vilka raser som omfattas av projektet,
4. vad stödsökanden ska ha genomfört när insatsen avslutas, och
5. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet.

I de fall ansökan avser stöd för fjäderfä ska ansökan även innehålla ansökan om att bli erkänd som avelsorganisation för den eller de aktuella raserna. Ansökan ska även innehålla uppgifter om

6. vilket datorprogram stödsökanden använder för att hantera stambokföring,
7. hur stödsökanden säkerställer att de uppgifter som förs in i stamboken är korrekta,
8. hur ofta stödsökanden uppdaterar stamboken, och
9. vilken kompetens föreningen har för att bedriva ett hållbart bevarandearbete.

3.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om stöd till lantrasföreningar ska, beroende på vad ansökan avser, innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet,
3. offerter eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
4. underlag som visar att stödsökanden har tillräcklig ekonomi att genomföra insatsen,
5. curriculum vitae (CV), och
6. timkostnadsberäkning.

Första stycket 4 gäller inte om stödsökanden är ett företag som funnits mer än tre år, en kommun, en region eller en myndighet.

4. Investeringsstöd för bevattningsdammar

4.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om investeringsstöd för bevattningsdammar ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om

1. vad stödsökanden ska ha genomfört när investeringen är slutförd,
2. om stödsökanden ansökt om tillstånd, beviljats tillstånd eller gjort en anmälan om uttag av vatten till bevattningsdammen till domstol eller tillsynsmyndighet,
3. om stödsökanden ansökt om tillstånd, beviljats tillstånd eller gjort en anmälan om vattenverksamhet för bevattningsdammen till domstol eller tillsynsmyndighet, och
4. om det företag som ska göra investeringen är en enskild firma.

En ansökan om stöd ska i de fall det är relevant även innehålla uppgifter om

5. kön på den person som är huvudansvarig för verksamheten där investeringen ska göras, om det inte gäller enskild firma, och
6. vilken typ av rådgivning stödsökanden fått i samband med planering av bevattningsdammen.

4.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om investeringsstöd för bevattningsdammar ska, beroende på vad ansökan avser, innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. offerter eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
3. tillstånd eller anmälan för uttag av vatten till bevattningsdammen, för anmälan ska även eventuella förelägganden eller andra svar från tillsynsmyndighet bifogas,
4. eventuellt tillstånd eller anmälan för bevattningsdammen, för anmälan ska även eventuella förelägganden eller andra svar från tillsynsmyndighet bifogas,
5. underlag som visar att stödsökanden får genomföra investeringen, i de fall stödsökanden äger marken där bevattningsdammen ska anläggas tillsammans med någon annan och i de fall stödsökanden inte äger marken,
6. eventuell dokumentation från rådgivning,
7. underlag som visar att stödsökanden har tillräcklig ekonomi att genomföra insatsen,
8. karta som visar var dammen är placerad, placering av vattenuttag för att fylla på dammen samt avrinningsområdet för vattenuttaget, och
9. ritningar och beskrivningar som visar hur anläggningen ska utformas.

Första stycket 7 gäller inte om stödsökanden är ett företag som funnits mer än tre år, en kommun, en region eller en myndighet.

5. Investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet

5.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om

1. företagets huvudsakliga produktionsinriktning om stödsökanden driver ett företag inom jordbruk, trädgård eller rennärning eller om stödsökanden ingår i ett hushåll som driver ett sådant företag,
2. hur företagets nuvarande verksamhet ser ut,
3. om det har hänt något väsentligt i företaget som påverkat stödsökandens balans- och resultaträkning, med förklaring av vad som hänt och hur det påverkat företaget,
4. om det företag som ska göra investeringen är en enskild firma,
5. den totala anskaffningsutgiften för den investering som stödsökanden söker stöd för,
6. om en ny verksamhet utvecklas till följd av stödsökandens investering,
7. om investeringen kommer att påverka energianvändningen i företaget som helhet,
8. om investeringen kommer att förändra användningen av fossila bränslen i företaget som helhet,
9. ökat antal arbetstimmar för kvinnor efter genomförd investering och antal nya arbetstimmar för kvinnor i företaget per år,
10. ökat antal arbetstimmar för män efter genomförd investering och antal nya arbetstimmar för män i företaget per år,
11. om stödsökanden planerar att köpa in begagnad utrustning eller begagnat material,
12. vad stödsökanden ska ha genomfört när investeringen är slutförd,
13. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra investeringen, och
14. om stödsökandens företag har fått stöd av mindre betydelse under den senaste treårsperioden och i så fall från vilken offentlig organisation eller myndighet.

En ansökan om stöd ska, i de fall det är relevant, även innehålla följande uppgifter:

15. kön på den person som är huvudansvarig för verksamheten där investeringen ska göras, om det inte gäller enskild firma, och
16. namn, adress och organisationsnummer för företag som drivs av personer som är närstående till stödsökanden och relationen mellan stödsökandens företag och företaget som drivs av närstående personen.

5.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet ska, beroende på vad ansökan avser, innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra investeringen,
3. offerter eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
4. stödsökandens senaste balans- och resultaträkning, om företaget är så nystartat att stödsökanden inte har någon balans- och resultaträkning ska ansökan innehålla senaste ägares balans- och resultaträkning alternativt öppningsbalansräkning för nystartat företag, och
5. de två senaste årsboksluten för företag som drivs av närstående person samt om det finns godkännande eller avtal mellan det företag som söker stöd och närstående företag.

6. Investeringsstöd för täckdikning med kalkfilter

6.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om investeringsstöd för täckdikning med kalkfilter ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om

1. blockidentitet för de block där stödsökanden ska anlägga täckdikning med kalkfilter,
2. omfattning i hektar per block på den täckdikning med kalkfilter som ansökan om stöd avser,
3. vad stödsökanden ska ha genomfört när investeringen avslutas,
4. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra investeringen, och
5. om det företag som ska göra investeringen är en enskild firma.

En ansökan om stöd ska, i de fall det är relevant, även innehålla uppgifter om följande:

6. kön på den person som är huvudansvarig för verksamheten där investeringen ska göras, om det inte gäller enskild firma, och
7. vilken typ av rådgivning stödsökanden fått i samband med planering av täckdikningen med kalkfilter

6.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om investeringsstöd för täckdikning med kalkfilter ska, beroende på vad ansökan avser, innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra investeringen,
3. offerter eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
4. underlag som visar att stödsökanden får genomföra investeringen, i de fall stödsökanden äger marken där täckdikningen med kalkfilter ska anläggas tillsammans med någon annan och i de fall stödsökanden inte äger marken,
5. underlag som visar att stödsökanden har tillräcklig ekonomi att genomföra insatsen,
6. underlag som visar att de block som stödsökanden söker stöd för har en lerhalt på minst 15 procent på minst 90 procent av blockets yta²¹,
7. dokumentation från eventuell rådgivning som stödsökanden har fått i samband med planeringen av täckdikningen med kalkfilter, och
8. karta som visar var investeringen är placerad.

Första stycket 5 gäller inte om stödsökanden är ett företag som funnits mer än tre år, en kommun, en region eller en myndighet.

7. Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft

7.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om investeringsstöd för ökad konkurrenskraft ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om

1. vad stödsökanden ska ha genomfört när investeringen avslutas,
2. den totala anskaffningsutgiften för den investering som stödsökanden söker stöd för,
3. om stödsökanden bedriver verksamhet inom jordbruks-, trädgårds- eller rennärning i vilken investeringen ska användas,
4. hur företagets nuvarande verksamhet ser ut,
5. om stödsökanden drivit företaget i mer än ett år, nyligen tagit över företaget eller nyligen startat företaget,
6. det har hänt något väsentligt i företaget som påverkat stödsökandens balans- och resultaträkning, med förklaring av vad som har hänt och hur det påverkat företaget,
7. om stödsökanden planerar att köpa in begagnad utrustning eller begagnat material,
8. om det företag som ska göra investeringen är en enskild firma,

²¹ Mer information om vilka verktyg som kan användas finns på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se.

9. kön på den person som är huvudansvarig för verksamheten där investeringen ska göras, om det inte gäller enskild firma,
10. om företaget bedriver ekologisk odling,
11. hur investeringen avses att påverka antalet djur och djurplatser,
12. hur investeringen avses att påverka den brukade arealens omfattning,
13. om tak över gödsellagring ingår i investeringen,
14. blockidentitet och omfattning på block med energiskog samt vilken energigröda som ska odlas där,
15. blockidentitet för de block där stödsökanden ska anlägga täckdikning,
16. omfattning i hektar per block på den täckdikning som ansökan om stöd avser,
17. investeringens påverkan på energianvändningen i stödsökandens företag som helhet,
18. om investeringen förändrar användningen av fossila bränslen i stödsökandens företag som helhet,
19. om en ung jordbrukare helt eller delvis är ansvarig för företaget, och
20. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra investeringen.

Om stödsökanden inte bedriver den jordbruksverksamhet, i vilken investeringen ska användas, ska stödsökanden även lämna uppgift om

21. vilket företag som bedriver verksamheten,
22. vilken relation stödsökanden har med det företag som bedriver verksamheten,
23. godkännande eller avtal om att stödsökanden söker stöd för en investering som används i det företag som bedriver verksamheten, och
24. de två senaste årsboksluten för det företag som bedriver verksamheten.

7.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om investeringsstöd för ökad konkurrenskraft ska, beroende på vad ansökan avser, innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra investeringen,
3. offerter eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
4. beräkningsmall för enhetskostnad eller motsvarande uppgifter, i de fall investeringen avser djurstall med enhetskostnad,
5. de två senaste slutgiltiga årsboksluten där resultatet har bokförts mot eget kapital, för både stödsökandens företag och det företag som bedriver jordbruksverksamheten om stödsökanden inte bedriver den jordbruksverksamhet i vilken investeringen ska användas,
6. förra ägarens senaste balans- och resultaträkning om stödsökanden nyligen tagit över företaget,

7. öppningsbalansräkningen om stödsökanden nyligen har tagit över företaget,
8. ritning vid ny-, om- och tillbyggnad,
9. beräkningsmall för investeringens urvalskriterier²²,
10. underlag som styrker att en ung jordbrukare helt eller delvis ansvarar för företaget, och
11. underlag som visar att ny teknik som möjliggör innovativa hållbara produktionssystem har funnits högst två år på den svenska marknaden.

8. Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder

8.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om

1. om stödsökanden fått tillstånd eller gjort en anmälan om vattenvårdsåtgärden,
2. hur stödsökanden ska sköta vattenvårdsåtgärden efter genomförd investering,
3. vad stödsökanden ska ha genomfört när investeringen är slutförd,
4. om det företag som ska göra investeringen är en enskild firma, och
5. om stödsökanden söker stöd för förstudie och genomförande eller genomförande.

Om den vattenvårdsåtgärd som ansökan om stöd avser är en våtmark eller en damm ska stödsökanden även lämna uppgift om

6. hur stor våtmarkens eller dammens vattenspegel är, och
7. hur stor den totala våtmarkens eller dammens areal är.

En ansökan om stöd ska, i de fall det är relevant, även innehålla uppgifter om följande:

8. kön på den person som är huvudansvarig för verksamheten där investeringen ska göras, om det inte gäller enskild firma, och
9. vilken typ av rådgivning stödsökanden fått i samband med planering av vattenvårdsåtgärden.

Om ansökan om stöd för vattenvårdsåtgärder avser tvästegsdiken, avfasning av slänter i diken eller ändring av vattenfåra ska ansökan även innehålla uppgift om hur många meter investeringen omfattar.

Om ansökan om stöd för vattenvårdsåtgärder avser reglerbar dränering eller kantzoner med varierad växtlighet ska ansökan även innehålla uppgift om hur många hektar investeringen omfattar.

²² Jordbruksverket tillhandahåller en mall. Mer information finns på Jordbruksverkets webbplats.

8.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder ska, beroende på vad ansökan avser, innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra investeringen,
3. offerter eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
4. dokumentation från eventuell rådgivning som stödsökanden har fått i samband med planeringen av vattenvårdsåtgärden,
5. underlag som visar att stödsökanden har tillräcklig ekonomi att genomföra insatsen,
6. underlag som visar att stödsökanden får genomföra investeringen, i de fall stödsökanden äger marken där vattenvårdsåtgärden ska anläggas tillsammans med någon annan och i de fall stödsökanden inte äger marken,
7. karta som visar investeringens placering och storlek, i de fall investeringen avser våtmark eller damm ska kartan även innehålla våtmarkens eller dammens avrinningsområde samt placering av inlopp och utlopp, och
8. ritningar och beskrivningar som visar hur anläggningen ska utformas.

Första stycket 5 gäller inte om stödsökanden är ett företag som funnits mer än tre år.

9. Startstöd

9.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om startstöd ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om

1. företagets nuvarande verksamhet,
2. företagets namn,
3. företagets organisationsnummer,
4. om det är fler personer än stödsökanden som skickar in en ansökan om startstöd för samma företag och dessa personers personnummer,
5. varför stödsökanden genomför etableringen,
6. om stödsökanden etablerar sig som ägare till ett befintligt företag eller har startat ett nytt företag,
7. om stödsökanden söker startstöd för heltids- eller halvtidsarbete,
8. om stödsökanden har en gymnasieexamen eller motsvarande utländsk utbildning,
9. om stödsökanden har arbetslivserfarenhet inom jordbruk, trädgård eller rennäring från motsvarande minst 12 månaders heltidsarbete,
10. hur många timmar per år som stödsökanden avser att arbeta i verksamheten när stödsökanden har genomfört sin affärsplan,
11. kortsiktiga och långsiktiga mål för utvecklingen av verksamheten,

12. om företaget har ekologisk djurhållning,
13. om företaget bedriver ekologisk odling,
14. antalet djur och djurplatser i företaget vid ansökan om stöd och förväntat antal djur och djurplatser när stödsökanden har genomfört sin affärsplan,
15. den brukade arealens omfattning i stödsökandens företag idag och omfattningen när stödsökanden har genomfört sin affärsplan (arealen anges i hektar (ha) eller kvadratmeter (m²)), och
16. hur stödsökandens företag ska uppnå lönsamhet inom tre år från ansökningsdatum.

Om stödsökanden genomför etableringen tillsammans med någon annan ska ansökan även innehålla uppgift om

17. den andra personens personnummer och roll i företaget.

Om ansökan avser startstöd för ett rennäringsföretag ska ansökan även innehålla uppgifter om huruvida

18. stödsökanden har en mentor för de kommande tre åren, och
19. stödsökanden är medlem i en sameby.

9.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om startstöd ska innehålla följande bilagor:

1. den förra ägarens senaste balans- och resultaträkning eller sin öppningsbalansräkning om stödsökanden har etablerat sig som ägare till ett befintligt företag,
2. dokumentation som styrker stödsökandens gymnasieexamen eller motsvarande utländsk utbildning,
3. dokumentation som styrker stödsökandens arbetslivserfarenhet inom jordbruk, trädgård eller rennäring från motsvarande minst 12 månaders heltidsarbete,
4. arrendeavtal,
5. avtal från köp av mark eller produktionsmedel,
6. kontrakt vid köp eller övertagande av gård eller företag,
7. registrering av mervärdesskatt, F-skatt eller SA-skatt,
8. avtal om upplåtelse av andra produktionsmedel, och
9. beräkning för stödsökandens produktionspotential²³.

Om stödsökanden inte är en enskild firma ska ansökan även innehålla följande bilaga:

10. underlag som styrker att en ung jordbrukare helt eller delvis ansvarar för företaget.

²³ Jordbruksverket tillhandahåller en mall. Mer information finns på Jordbruksverkets webbplats.

10. Stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri)

10.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om att bilda innovationsgrupper ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om

1. vilken kunskap och kompetens som behövs i innovationsgruppen,
2. om stödsökanden har haft kontakt med innovationssupporten och hur stödsökanden upplevde den kontakten,
3. vad som är innovativt med den tänkta lösningen, och
4. om stödsökandens företag har fått stöd av mindre betydelse under den senaste treårsperioden och i så fall från vilken offentlig organisation eller myndighet.

En ansökan om stöd för innovationsprojekt ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om

5. om stödsökandens företag har fått stöd av mindre betydelse under den senaste treårsperioden och i så fall från vilken offentlig organisation eller myndighet,
6. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet,
7. underlag som visar att stödsökanden har tillräckligt god ekonomi för att genomföra projektet,
8. om stödsökanden har haft kontakt med innovationssupporten och hur stödsökanden upplevde den kontakten,
9. om projektet tidigare har fått stöd för att bilda en innovationsgrupp och i så fall journalnumret från ansökan om att bilda grupp,
10. ansökans namn på svenska och engelska,
11. namn på gruppens deltagare, vilket företag eller vilken organisation de tillhör, företagets eller organisationens organisationsnummer, deltagarnas roll i projektet och deras kompetensprofil,
12. kontaktuppgifter till respektive samarbetspartner i samarbetsgruppen,
13. antal personer som ingår i samarbetsgruppen per typ av kategori företagare som verkar inom primärproduktion eller jordbruks- och livsmedelssektorn, forskare, eller rådgivare,
14. om stödsökanden planerar att köpa in begagnad utrustning eller begagnat material,
15. på vilket sätt samarbetet är nytt,
16. vad som är innovativt med den tänkta lösningen,
17. vilka aktiviteter som ska genomföras,
18. vilka resultaten är vid projektets slut,

19. beskrivning av hur den framtagna produkten eller tjänsten ska marknadsintroduceras, när den är tillgänglig på marknaden och när försäljningsmålen ska uppnås,

20. om projektet är ett transnationellt samarbete, i så fall vilka länder utöver Sverige som ingår i det transnationella samarbetet,

21. om projektet kommer att få statlig finansiering genom något av de representerade länderna för det transnationella samarbetet och i så fall vilket/vilka länder, och

22. en kortfattad beskrivning av projektet på svenska och engelska. Av beskrivningen ska det framgå vilket problem innovationen ska lösa, hur innovationen ska lösa problemet och vad det förväntade resultatet är.

Första stycket 7 gäller inte om stödsökanden är ett företag som funnits mer än tre år, en kommun, en region eller en myndighet.

10.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om stöd för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri) ska, beroende på vad ansökan avser, innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet,
3. offerter eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
4. underlag som visar att stödsökanden har tillräckligt god ekonomi för att genomföra projektet,
5. undertecknat samarbetsavtal mellan samarbetsparterna, och
6. underlag som styrker att den insats som stödet avser inte gör intrång på annans patent eller varumärkesskydd.

Första stycket 4 gäller inte om stödsökanden är ett företag som funnits mer än tre år, en kommun, en region eller en myndighet.

11. Stöd till samarbete

11.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om stöd till samarbete ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om

1. om projektet är ett nytt samarbete,
2. namn och organisationsnummer på alla företag och organisationer som kommer att delta i samarbetsprojektet med skriftlig bekräftelse från dessa,
3. ansökans namn på svenska och engelska,
4. namn på gruppens deltagare, vilket företag eller organisation de tillhör, deltagarnas roll i projektet och deras kompetensprofil,
5. kontaktuppgifter till respektive samarbetspartner i samarbetsgruppen,

6. antal personer som ingår i samarbetsgruppen per typ av kategori företagare som verkar inom primärproduktion eller jordbruks- och livsmedelssektorn, forskare, eller rådgivare,

7. om stödsökanden planerar att köpa in begagnad utrustning eller begagnat material,

8. om projektet kommer att leda till intäkter och hur stora de beräknas bli under projektiden,

9. vilka mål som ska uppnås vid projektets slut,

10. vilka aktiviteter som ska genomföras,

11. vilka resultaten är vid projektets slut,

12. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet,

13. om stödsökandens företag har fått stöd av mindre betydelse under den senaste treårsperioden och i så fall från vilken offentlig organisation eller myndighet,

14. om projektet är ett transnationellt samarbete, i så fall vilka länder utöver Sverige som ingår i det transnationella samarbetet,

15. om projektet kommer att få statlig finansiering genom något av de representerade länderna för det transnationella samarbetet och i så fall vilket/vilka länder, och

16. kortfattad beskrivning av projektet på svenska och engelska. Av beskrivningen ska det framgå vilket problem projektet ska lösa, hur projektet ska lösa problemet och vad det förväntade resultatet är.

11.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om stöd till samarbete ska, beroende på vad ansökan avser, innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet,
3. offerter eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
4. underlag som visar att stödsökanden har tillräckligt god ekonomi för att genomföra projektet,
5. skriftlig bekräftelse från alla företag och organisationer som kommer att delta i samarbetsprojektet,
6. curriculum vitae (CV), och
7. timkostnadsberäkning.

Första stycket 4 gäller inte om stödsökanden är ett företag som funnits mer än tre år, en kommun, en region eller en myndighet.

12. Stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader

12.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om

1. vilket leaderområde som stödsökanden söker stöd i,
2. vilket geografiskt område som kommer ha nytta av projektet,
3. vilket behov stödsökanden vill tillgodose eller vilket problem som stödsökanden vill lösa genom projektet,
4. målgrupp för projektet och hur målgruppen får nytta av projektet,
5. om stödsökanden har involverat målgruppen i planeringen av projektet och i så fall på vilket sätt,
6. hur och hos vilka stödsökanden har förankrat sin projektidé i stödsökandens bygd,
7. hur stödsökanden har organiserat projektet för att det ska bli så framgångsrikt som möjligt,
8. vilka personer som kommer att genomföra projektet och hur stödsökanden säkerställer att nödvändig kompetens finns tillgänglig för att genomföra projektet,
9. vilka aktiviteter som ska genomföras,
10. vad stödsökanden ska ha genomfört när projektet avslutas,
11. hur stödsökanden planerar att projektets verksamhet ska fortsätta när projektet är slut,
12. ansökan om stöd avser stöd till förberedande eller genomförande av samarbete,
13. vilka leaderområden eller lokala partnerskap som ska finansiera samarbetsprojektet och vilka parter stödsökanden ska samarbeta med,
14. vilka kategorier av samarbetsparter som ingår i samarbetet,
15. hur många leaderområden eller lokala partnerskap som ingår i samarbetet,
16. på vilket sätt projektet är innovativt och nytänkande, om och i så fall hur projektet kommer att påverka miljön och klimatet,
17. om projektet kommer att bidra till att motverka diskriminering och främja likabehandling och i så fall på vilket sätt,
18. om projektet kommer att bidra till ökad jämställdhet och i så fall på vilket sätt,
19. om projektet är en fortsättning på en förstudie eller ett tidigare projekt och i så fall förstudiens eller projektets ärendenummer,
20. om stödsökanden kommer att ha med ideella resurser i projektet och i så fall uppgift om antal timmar och värdet i kronor samt uppgift om övriga ideella resurserna och värdet av övriga ideella resurser i kronor,
21. hur projektet skiljer sig från stödsökandens ordinarie verksamhet,

22. hur stödsökanden avgränsar driftprojektet från annan verksamhet i föreningen, ekonomiskt och verksamhetsmässigt,

23. om projektet kommer att vara till nytta för företag och i så fall för vilka företag och på vilket sätt,

24. vilka tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet,

25. intäkter under projekttiden, och i så fall till vilken summa,

26. om stödsökanden kommer att genomföra projektet även utan det stöd ansökan avser och i så fall en beskrivning av varför stödsökanden behöver det stöd ansökan avser,

27. hur många företag som kommer att skapas inom projektet innan det avslutas,

28. hur många timmars sysselsättning som kommer att bevaras tack vare projektet,

29. hur många nya produkter som projektet kommer att skapa,

30. hur många nya tjänster som projektet kommer att skapa,

31. hur många nya mötesplatser som projektet kommer att skapa,

32. hur många nya fritids- och kulturverksamheter som projektet kommer att skapa,

33. hur många nya nätverk och samarbeten som projektet kommer att skapa,

34. hur många nya besökare som stödsökanden uppskattar att det kommer tas emot per år till följd av projektet,

35. hur många timmars sysselsättning som projektet kommer att skapa,

36. hur många strategier för smarta landsbygder som ska tas fram i projektet,

37. om stödsökanden kommer att samarbeta med ett annat leaderområde eller ett liknande partnerskap som genomför en utvecklingsstrategi i Sverige eller i ett annat land,

38. om stödsökandens företag har fått stöd av mindre betydelse under den senaste treårsperioden och i så fall från vilken offentlig organisation eller myndighet,

39. hur många fritids- och kulturverksamheter som kommer att bevaras tack vare projektet,

40. hur många nya servicelösningar som projektet kommer att skapa,

41. hur många invånare som kommer att få ökad tillgång till friskvårdsaktiviteter,

42. hur många nya transportlösningar projektet kommer att skapa,

43. hur många företag som kommer att diversifiera sin verksamhet under projektet,

44. hur många företag som kommer att samarbeta för att uppnå ett gemensamt resultat i projektet,

45. hur många nya metoder, arbetssätt eller processer som kommer att tas fram i projektet,

46. hur många företag som kommer att gynnas av de kortare livsmedelskedjor som projektet bidrar till,
47. hur många företag, föreningar och andra organisationer som kommer att ingå i nya nätverk som skapas inom projektet,
48. hur många natur- eller kulturmiljöer som kommer att restaureras inom projektet,
49. hur långa leder i kilometer som kommer att anläggas eller restaureras inom projektet,
50. hur många återkommande evenemang projektet kommer att skapa,
51. hur många nya besöksmål projektet kommer att skapa,
52. hur många nya gästnätter stödsökanden uppskattar att projektet kommer att skapa per år,
53. hur många nya bostadslösningar projektet kommer att skapa,
54. hur många av de kvinnliga projektdeltagarna som kommer att vara 25 år eller yngre,
55. hur många av de kvinnliga projektdeltagarna som kommer att vara 26 år eller äldre,
56. hur många av de manliga projektdeltagarna som kommer att vara 25 år eller yngre,
57. hur många av de manliga projektdeltagarna som kommer att vara 26 år eller äldre,
58. hur många nya sociala företag projektet kommer att skapa,
59. hur många nya lösningar på miljö- och klimatproblem projektet kommer att skapa,
60. hur många nya aktiviteter som genomförs utanför högsäsong projektet kommer att medföra,
61. hur många nya besökare utanför högsäsong stödsökanden uppskattar att det kommer tas emot per år till följd av projektet,
62. hur många utbildningstillfällen som kommer att hållas inom projektet,
63. hur många praktikplatser som projektet har skapat,
64. hur många mötesplatser som kommer att bevaras tack vare projektet,
65. hur många nya föreningar som kommer att bildas inom projektet,
66. hur många nya medlemmar som stödsökanden uppskattar att lokala föreningar kommer att få under projektet,
67. hur många nya affärsplaner som projektet kommer att skapa,
68. hur många företag som kommer att få stöd genom projektet,
69. hur många timmars sysselsättning genom säsongsarbete som projektet kommer att skapa,
70. hur många befintliga nätverk som kommer att få fler medlemmar genom projektet,
71. hur många företag, föreningar och andra organisationer som kommer att genomföra aktiviteter inom projektet för att minska klimatpåverkan och förbättra miljömässig hållbarhet,

72. hur många investeringar för att minska energianvändningen som projektet kommer att göra,

73. hur många företag som kommer att certifieras eller miljödiplomeras genom projektet,

74. hur många aktiviteter som främjar fritidsfisket som kommer att genomföras inom projektet,

75. hur många nya förvaltningsplaner som kommer att tas fram i projektet,

76. hur många vatten- eller våtmarksområden som projektet kommer att restaurera,

77. hur mycket ny produktionskapacitet, i kilogram per år, inom vattenbruk som projektet kommer att skapa,

78. hur många bryggor eller hamnar som projektet kommer att restaurera, och

79. om stödsökanden planerar att köpa in begagnad utrustning eller begagnat material.

12.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader ska, beroende vad ansökan avser, innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet,
3. offerter eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
4. underlag som visar att stödsökanden har ekonomisk förmåga att genomföra projektet,
5. aktivitetsplan,
6. finansieringsplan,
7. intyg för samarbetspartners,
8. karta,
9. medfinansieringsintyg,
10. ritning vid ny-, om- och tillbyggnad,
11. timkostnadsberäkning, och
12. fullmakt.

Första stycket 4 gäller inte om stödsökanden är ett företag som funnits mer än tre år, en kommun, en region, en myndighet eller en leaderförening.

I de fall en insats har finansiering i form av övrig offentligt stöd ska ansökan om stöd innehålla

1. uppgifter om insatsens medfinansiering, och
2. ett medfinansieringsintyg, för den medfinansiering i form av offentlig medfinansiering som någon annan än stödsökanden står för.

Punkt 2 gäller inte om

1. det övriga offentliga stödet kommer från den egna organisationen,
2. den lokala aktionsgruppen har finansierat det övriga offentliga stödet, eller

3. det inte är möjligt för finansiären att på förhand avgöra hur stor medfinansieringen kommer att bli.

13. Stöd till kompetensutveckling

13.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om stöd till kompetensutveckling ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om

1. hur stödsökanden säkerställer att den eller de som genomför kompetensutvecklingen har relevant akademisk utbildning eller motsvarande kompetens inom det aktuella området,
2. hur stödsökanden säkerställer att den eller de som genomför kompetensutvecklingen har erfarenhet inom det aktuella området,
3. hur många personer som är 16 år eller äldre som kommer att delta i en gruppaktivitet, till exempel en kurs, studiecirkel eller studieresa,
4. hur många personer som är 16 år eller äldre som kommer att få rådgivning,
5. hur många rådgivare som kommer att få fortbildning,
6. om stödsökandens företag har fått stöd av mindre betydelse under den senaste treårsperioden och i så fall från vilken offentlig organisation eller myndighet,
7. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet,
8. projektets målgrupp,
9. vilka aktiviteter som ska genomföras, och
10. vilka mål som ska ha uppnåtts vid projektets slut.

13.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om stöd till kompetensutveckling ska, beroende på vad ansökan avser, innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra projektet,
3. offerter eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
4. underlag som visar att stödsökanden har tillräcklig ekonomi att genomföra insatsen,
5. de tre senaste årsboksluten,
6. underlag från tidigare arbeten eller referensobjekt som styrker att de som anordnar kompetensutvecklingen har erfarenhet inom det aktuella området,
7. curriculum vitae (CV), och
8. timkostnadsberäkning.

Första stycket 4 gäller inte om stödsökanden är ett företag som funnits mer än tre år, en kommun, en region eller en myndighet.

Punkt 5 avser inte stödsökande som inte har tre årsbokslut. Dessa ska i stället lämna de två senaste årsboksluten eller det senaste årsbokslutet.

14. Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter

14.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om

1. företagets huvudsakliga produktionsinriktning om stödsökanden driver ett företag inom jordbruk, trädgård eller rennäring,
2. hur företagets nuvarande verksamhet ser ut,
3. om det har hänt något väsentligt i företaget som påverkat stödsökandens balans- och resultaträkning, med förklaring av vad som hänt och hur det påverkat företaget,
4. om det företag som ska göra investeringen är en enskild firma,
5. den totala anskaffningsutgiften för den investering som stödsökanden söker stöd för,
6. om en ny verksamhet utvecklas till följd av stödsökandens investering,
7. om investeringen kommer att påverka energianvändningen i företaget som helhet,
8. om investeringen kommer att förändra användningen av fossila bränslen i företaget som helhet,
9. ökat antal arbetstimmar för kvinnor efter genomförd investering och antal nya arbetstimmar för kvinnor i företaget per år,
10. ökat antal arbetstimmar för män efter genomförd investering och antal nya arbetstimmar för män i företaget per år,
11. om stödsökanden planerar att köpa in begagnad utrustning eller begagnat material,
12. vad stödsökanden ska ha genomfört när investeringen är slutförd,
13. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra investeringen, och
14. om stödsökandens företag har fått stöd av mindre betydelse under den senaste treårsperioden och i så fall från vilken offentlig organisation eller myndighet.

En ansökan om investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter ska, i de fall det är relevant, även innehålla följande uppgifter:

15. kön på den person som är huvudansvarig för verksamheten där investeringen ska göras, om det inte gäller enskild firma.

14.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter ska, beroende på vad ansökan avser, innehålla följande bilagor:

1. detaljerad budget,
2. de tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för att genomföra investeringen,
3. offerter eller annat underlag som visar att utgifterna är rimliga,
4. stödsökandens senaste balans- och resultaträkning, om företaget är så nystartat att stödsökanden inte har någon balans- och resultaträkning ska ansökan innehålla senaste ägares balans- och resultaträkning alternativt öppningsbalansräkning för nystartat företag,
5. företag som stödsökanden har kopplingar till med namn, ägarandel i procent, årsarbetskraft, årsomsättning och balansomslutning,
6. samtliga råvaror som stödsökanden ska förädla, samt varje råvaras förväntade årsvikt, och
7. samtliga slutprodukter som stödsökandens förädlingsprocess förväntas resultera i, samt varje slutprodukts förväntade årsvikt. (SJVFS 2025:22).

Bilaga 2

Ansökan om utbetalning

1. Gemensamma uppgifter

En ansökan om utbetalning ska innehålla uppgifter om

1. stödmottagarens namn, personnummer eller organisationsnummer, utdelningsadress, telefonnummer och e-postadress,
2. eventuell annan kontaktpersons namn, e-postadress, telefonnummer och ansvarsområde,
3. ärendets journalnummer,
4. om insatsen följer beslut om stöd, och om inte, vad som särskiljer sig,
5. vad som genomförts under perioden som ansökan om utbetalning avser,
6. om insatsen kan slutredovisas i tid,
7. vilka resultat som uppnåtts,
8. vad som har genomförts i insatsen,
9. om stödmottagaren har sökt eller beviljats andra stöd för utgifter som tas upp i ansökan om utbetalning samt vem stödmottagaren sökt eller beviljats stöd från och vad stödet ska finansiera,
10. om stödmottagaren är skyldig att följa någon av lagarna om offentlig upphandling,
11. om stödmottagaren ansökt och/eller blivit beviljad undantag från kravet på betalningsbevis,
12. om stödmottagaren har en webbplats samt adressen till webbplatsen,
13. om stödmottagaren tagit fram informations- och/eller kommunikationsmaterial som innehåller information om någon del av insatsen,
14. om stödmottagaren har några sociala medier och vilka dessa är,
15. om stödmottagaren är skyldig att redovisa moms för insatsen, i de fall stödmottagaren inte är skyldig att redovisa moms eller endast delvis redovisa moms ska en motivering anges,
16. sammanställning av de utgifter som ansökan om utbetalning avser, om stödet baseras på faktiska utgifter, för varje utgift ska det framgå:
 - a) uppgifter om leverantör,
 - b) fakturanummer,
 - c) löpnummer eller verifikationsnummer för fakturan,
 - d) utgiften i kronor,
 - e) fakturadatum och
 - f) betalningsdatum,
17. lägesredovisning vid ansökan om delutbetalning, och
18. slutredovisning vid ansökan om slututbetalning.

2. Gemensamma bilagor

En ansökan om utbetalning ska innehålla följande bilagor:

1. informations- och/eller kommunikationsmaterial, om sådana tagits fram inom insatsen.

3. Gemensamma underlag

En ansökan om utbetalning ska i de fall det är relevant innehålla följande underlag:

1. specificering av den övriga privata medfinansieringen, det vill säga övrig privat finansiering som någon annan än stödmottagaren står för, om sådan finns,
2. inbetalningsbevis för medfinansieringen,
3. projektdagbok för eget arbete,
4. projektdagbok, lönespecifikation och timkostnadsberäkning för personal som arbetar timmar i projektet,
5. lönespecifikation, underlag som styrker antal timmar eller hur stor andel av en heltidstjänst som den anställde arbetar i projektet och underlag för förmåner och traktamentet för anställda som arbetar en fastställd procent,
6. deltagarlista med namn och motiv om det rör utgifter för enhetskostnader för lunch och middag,
7. deltagarlista med namn, motiv till utgiften, faktura och betalningsbevis eller kvitto om det rör utgifter för fika,
8. namn på externa deltagare samt vilka organisationer de tillhör om det rör utgifter och kostnader för konferens,
9. körjournal,
10. intyg för köp av byggnad,
11. underlag som styrker att insatsens eller aktivitetens mål är uppfyllda om utbetalningsansökan avser klumpsummor,
12. kopior av fakturor inklusive specifikationer eller andra handlingar, kopior av betalningsbevis, kopior av kreditfakturor,
13. bokföringsunderlag,
14. underlag som styrker investeringens marknadsvärde,
15. kopia av ansökan eller beslut om annat stöd om stödsökanden har sökt eller beviljats sådant,
16. underlag som visar att de utgifter och kostnader som omfattas av ansökan är stödberättigade,
17. lönespecifikation och projektdagbok eller annat underlag som styrker närvaro för personer som tar ut ett arvode i insatsen,
18. geotaggade foton som visar att investeringen är genomförd om den handläggande myndigheten begär det, och
19. andra bilagor enligt beslut om stöd.

Om utgiften kopplar till avbetalningsköp ska stödmottagaren också bifoga

1. avbetalningskontrakt,
2. fakturor för kreditinstitutets köp,
3. utdrag från stödmottagarens anläggningsregister eller bokföring, och
4. faktura och betalningsbevis för stödmottagarens första avbetalning.

4. Ansökan om utbetalning av förskott

4.1 Uppgifter

En ansökan om utbetalning av förskott ska innehålla uppgifter om

1. stödmottagarens namn, personnummer eller organisationsnummer, utdelningsadress, telefonnummer och e-postadress,
2. ärendets journalnummer, och
3. vilket belopp stödmottagaren vill ha utbetalt.

4.2 Bilagor

En ansökan om utbetalning av förskott ska i de fall det är relevant innehålla

1. fullmakt om någon annan företräder stödmottagaren,
2. styrelseprotokoll, eller
3. föreningens stadgar.

5. Stöd till lantrasföreningar

5.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av stöd till lantrasföreningar ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om

1. om projektet har genererat intäkter, och
2. om det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra projektet.

5.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av stöd till lantrasföreningar ska utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra insatsen.

6. Investeringsstöd för bevattningsdammar

6.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för bevattningsdammar ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om

1. om det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra investeringen,
2. om någon av utgifterna i ansökan om utbetalning avser begagnad utrustning eller begagnat material samt vilka utgifter det är,
3. om vattenuttaget har samma placering som angavs i ansökan om stöd,
4. hur stor areal i hektar som var möjlig att bevattna innan investeringen genomfördes,
5. hur stor areal i hektar som är möjlig att bevattna efter att investeringen är genomförd,
6. om arealen, i hektar, som är möjlig att bevattna har ökat till följd av investeringen,
7. vilken eller vilka vattenkällor som används före investeringen, eller vilken annan källa som avses före investeringen,
8. om investeringen avser återvunnet vatten,
9. det maximala vattenuttaget i kubikmeter (m³) per år före investeringen,
10. vilken eller vilka vattenkällor som användes efter investeringen,
11. det maximala vattenuttaget i kubikmeter (m³) per år efter investeringen,
12. vilken annan källa som avses efter investeringen, och
13. effektiv vattenvolym i kubikmeter (m³) på den anlagda dammen.

6.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för bevattningsdammar ska, i de fall det är relevant, utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. karta som visar placering av vattenuttag för att fylla på dammen,
2. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra investeringen, och
3. intyg för begagnad utrustning och begagnat material²⁴ om denna typ av utgifter finns i ansökan om utbetalning.

²⁴ Jordbruksverket tillhandahåller blanketten *Begagnad utrustning och material*. Blanketten finns i webbutiken på jordbruksverket.se.

7. Investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet

7.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om

1. vad den totala anskaffningsutgiften för investeringen blev,
2. om det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra investeringen,
3. om någon av utgifterna i ansökan om utbetalning avser begagnad utrustning eller begagnat material samt vilka de är, och
4. om den genomförda investeringen bidragit till att antalet arbetstimmar har ökat för kvinnor respektive män i företaget samt antalet nya arbetstimmar per år.

7.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet ska utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra investeringen, och
2. intyg för begagnad utrustning och begagnat material²⁵ om denna typ av utgifter finns i ansökan om utbetalning.

8. Investeringsstöd för täckdikning med kalkfilter

8.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för täckdikning med kalkfilter ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om

1. om det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra investeringen,
2. om någon av utgifterna i ansökan om utbetalning avser begagnad utrustning eller begagnat material samt vilka utgifter det är,
3. blockidentitet för de block som stödmottagaren genomfört investeringen på, och
4. omfattningen i hektar per block på den täckdikning med kalkfilter som ansökan om utbetalning avser.

²⁵ Jordbruksverket tillhandahåller blanketten *Begagnad utrustning och material*. Blanketten finns i webbutiken på jordbruksverket.se.

8.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för täckdikning med kalkfilter ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra investeringen, och
2. intyg för begagnad utrustning och begagnat material²⁶ om denna typ av utgifter finns i ansökan om utbetalning.

9. Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft

9.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för ökad konkurrenskraft ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om

1. vad den totala anskaffningsutgiften för investeringen blev,
2. om det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra investeringen,
3. om någon av utgifterna i ansökan om utbetalning avser begagnad utrustning eller begagnat material samt vilka de är,
4. antal djur och djurplatser efter genomförd investering för stödmottagarens produktionsinriktning,
5. den brukade arealens omfattning efter genomförd investering,
6. vilka block, blockens storlek samt vilken energigröda som har planterats på dem,
7. blockidentitet för de block som stödmottagaren genomfört täckdikning på, och
8. omfattning i hektar per block på den täckdikning som ansökan om utbetalning avser.

9.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för ökad konkurrenskraft ska, i de fall det är relevant, utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra investeringen, och
2. intyg för begagnad utrustning och begagnat material²⁷ om denna typ av utgifter finns i ansökan om utbetalning.

²⁶ Jordbruksverket tillhandahåller blanketten *Begagnad utrustning och material*. Blanketten finns i webbutiken på jordbruksverket.se.

²⁷ Jordbruksverket tillhandahåller blanketten *Begagnad utrustning och material*. Blanketten finns i webbutiken på jordbruksverket.se.

9.3 Stödspecifika underlag

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för ökad konkurrenskraft avseende enhetskostnad för nybyggnation av stallar ska innehålla följande underlag:

1. den första fakturan för grävning eller schaktning, vid den första ansökan om utbetalning, och
2. fotobevis för att visa vilka delar av investeringen som är genomförd, vid den andra ansökan om delutbetalning.

10. Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder

10.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om

1. om det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra investeringen,
2. om någon av utgifterna i ansökan om utbetalning avser begagnad utrustning eller begagnat material samt vilka de är,
3. hur vattenvårdsåtgärden ska skötas efter genomförd investering,
4. hur stor den totala arealen för våtmarken eller dammen är efter genomförd investering,
5. hur stor våtmarkens eller dammens vattenspiegel är efter genomförd investering, och
6. om våtmarken eller dammens inlopp och utlopp har samma placering som angavs i ansökan om stöd.

Om ansökan om utbetalning för vattenvårdsåtgärder avser tvåstegsdiken, avfasning av slänter i diken eller ändring av vattenfåra ska ansökan även innehålla uppgift om hur många meter investeringen omfattar.

Om ansökan om utbetalning för vattenvårdsåtgärder avser reglerbar dränering eller kantzön med varierad växtlighet ska ansökan även innehålla uppgift om hur många hektar investeringen omfattar.

10.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder ska, i de fall det är relevant, utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. karta som visar våtmarken eller dammens inlopp och utlopp,
2. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra investeringen, och
3. intyg för begagnad utrustning och begagnat material²⁸ om denna typ av utgifter finns i ansökan om utbetalning.

11. Startstöd

11.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av startstöd ska utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om

1. om stödmottagaren fortfarande är ansvarig för företaget, om inte motivera varför,
2. hur stödmottagaren har utvecklat företaget sedan etableringen,
3. om minst en tredjedel av de totala intäkterna i stödmottagarens företag kommit från jordbruksverksamhet, inklusive direktstöd, under de senaste 24 månaderna,
4. vad som varit de största utmaningarna med att vara ny och ung företagare,
5. om stödmottagaren har saknat någon kurs eller fortbildning,
6. antalet djur och djurplatser i stödmottagarens företag efter genomförd affärsplan, och
7. den brukade arealens omfattning i hektar eller kvadratmeter, i stödmottagarens företag, efter genomförd affärsplan.

11.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av startstöd ska utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. underlag till motiveringen för varför stödmottagaren inte längre är ansvarig för företaget, och
2. årsbokslut för de senaste två åren.

²⁸ Jordbruksverket tillhandahåller blanketten *Begagnad utrustning och material*. Blanketten finns i webbutiken på jordbruksverket.se.

12. Stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri)

12.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri) ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om

1. om innovationsgruppen kom fram till att idén som beskrevs i ansökan om stöd gäller en ny innovation som kan utvecklas,
2. om innovationen redan fanns, hur innovationsgruppen kom fram till det samt vilka lösningar som redan fanns på problemet,
3. antalet organisationer i innovationsgruppen som undertecknat ett samarbetsavtal,
4. om det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra projektet,
5. om någon av utgifterna i ansökan om utbetalning avser begagnad utrustning eller begagnat material samt vilka de är,
6. om projektet har genererat intäkter,
7. namn på gruppens deltagare, vilket företag eller vilken organisation de tillhör, företagets eller organisationens organisationsnummer,
8. kontaktuppgifter till respektive samarbetspartner i samarbetsgruppen,
9. antalet personer som har ingått i samarbetsgruppen per typ av kategori företagare som verkar inom primärproduktion eller jordbruks- och livsmedelssektorn, forskare, eller rådgivare,
10. vilka problem som projektet ska lösa, viken nytta projektet bidragit med till slutanvändaren, vad som är de huvudsakliga resultaten och lärdomarna samt rekommendationer för andra aktörer som vill genomföra liknande projekt i en sammanfattning på svenska samt engelska,
11. syftet med projektet i korthet på svenska och engelska,
12. om stödmottagaren har introducerat sin innovativa idé på marknaden, och om inte hur långt stödmottagaren kommit med marknadsintroduceringen,
13. om projektet är ett transnationellt samarbete, och i så fall vilka länder utöver Sverige som ingår i det transnationella samarbetet, och
14. om projektet kommer att få statlig finansiering genom något av de representerade länderna för det transnationella samarbetet och i så fall vilket/vilka länder.

12.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri) ska utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra projektet,
2. intyg för begagnad utrustning och begagnat material²⁹ om denna typ av utgifter finns i ansökan om utbetalning,
3. detaljerad budget, och
4. underskrivet samarbetsavtal.

Punkt 3 och 4 avser endast ansökan om utbetalning av stöd för att bilda innovationsgrupper.

13. Stöd till samarbete

13.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av stöd till samarbete ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om

1. namn, funktion och kompetens på gruppens deltagare per företag eller organisation,
2. namn och organisationsnummer på alla samarbetspartners som deltagit i projektet,
3. kontaktuppgifter till respektive samarbetspartner i projektet,
4. antal personer som ingår i samarbetsgruppen per typ av kategori företagare som verkar inom primärproduktion eller jordbruks- och livsmedelssektorn, forskare, eller rådgivare,
5. vilka problem projektet har löst, viken nytta projektet bidragit med till slutanvändaren samt huvudsakliga resultat och lärdomar i en sammanfattning på svenska och engelska,
6. om projektet är ett transnationellt samarbete, och i så fall vilka länder utöver Sverige som ingår i det transnationella samarbetet,
7. om projektet kommer att få statlig finansiering genom något av de representerade länderna för det transnationella samarbetet och i så fall vilket/vilka länder,
8. om det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra projektet,
9. om någon av utgifterna i ansökan om utbetalning avser begagnad utrustning eller begagnat material samt vilka de är,
10. om projektet har genererat intäkter, och

²⁹ Jordbruksverket tillhandahåller blanketten *Begagnad utrustning och material*. Blanketten finns i webbutiken på jordbruksverket.se.

11. om stödmottagaren har anlagt småbiotoper och i så fall antalet småbiotoper som har anlagts.

13.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av stöd till samarbete ska, i de fall det är relevant, utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra projektet, och
2. intyg för begagnad utrustning och begagnat material³⁰ om denna typ av utgifter finns i ansökan om utbetalning.

En ansökan om slututbetalning av stöd till samarbete för att skapa blommande ytor och andra småbiotoper ska även innehålla en bilaga som anger block-id eller koordinater, areal samt vilket material som använts för att anlägga småbiotopen.

14. Stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader

14.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om

1. hur projektet har förankrats från projektidé till genomförande,
2. om ideella resurser har använts inom projektet, vilka de var och deras värde,
3. om det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra insatsen,
4. om projektet har genererat intäkter,
5. om någon av utgifterna i ansökan om utbetalning avser begagnad utrustning eller begagnat material samt vilka de är,
6. vilka andra aktörer som stödmottagaren har samarbetat med för att nå projektets syfte och mål,
7. vem eller vilka som har gynnats av projektet,
8. om stödmottagaren har arbetat för att minimera negativ miljö- och klimatpåverkan,
9. om stödmottagaren har arbetat för att motverka diskriminering och främja likabehandling, och i så fall på vilket sätt,
10. om stödmottagaren har arbetat för ökad jämställdhet, och i så fall på vilket sätt,
11. hur stödmottagaren har arbetat med social och ekonomisk hållbarhet i projektet,

³⁰ Jordbruksverket tillhandahåller blanketten *Begagnad utrustning och material*. Blanketten finns i webbutiken på jordbruksverket.se.

12. hur stödmottagaren planerar att projektets resultat ska bestå efter att projektet är slut,
13. vilka andra resultat och effekter projektet skapat som stödmottagaren inte hade räknat med vid projektstart,
14. antal företag som har skapats inom projektet,
15. antal timmars sysselsättning som har bevarats tack vare projektet,
16. om projektet har skapat nya produkter, och i så fall antalet produkter som skapats,
17. vem produkterna är nya för,
18. om projektet har skapat nya tjänster, och i så fall antalet nya tjänster och vem tjänsterna är nya för,
19. hur många nya mötesplatser som projektet skapat och/eller bevarat,
20. hur många nya fritids- och kulturverksamheter som projektet skapat och/eller bevarat,
21. hur många nya nätverk och samarbeten som projektet skapat,
22. hur många nya besökare som stödmottagaren uppskattar att de kommer ta emot per år till följd av projektet,
23. hur många timmar sysselsättning som projektet har skapat för kvinnor och män,
24. hur många strategier för smarta landsbygder som tagits fram i projektet,
25. hur många kvinnliga respektive manliga deltagare i projektet som är 25 år eller yngre,
26. hur många kvinnliga respektive manliga deltagare i projektet som är 26 år eller äldre,
27. hur många utbildningstillfällen som hållits inom projektet,
28. hur många praktikplatser som projektet skapat,
29. hur många föreningar som har bildats inom projektet
30. hur många nya servicelösningar som skapats inom projektet,
31. hur många nya transportlösningar som skapats inom projektet,
32. hur många nya medlemmar som lokala föreningar har fått under projektet,
33. hur många företag som har diversifierat sin verksamhet under projektet,
34. hur många nya affärsplaner som projektet skapat,
35. hur många företag som har samarbetat för att uppnå gemensamma resultat i projektet,
36. hur många företag som har fått stöd genom projektet,
37. hur många nya metoder, arbetssätt eller processer som tagits fram i projektet,
38. hur många nya sociala företag som projektet har skapat,
39. hur många företag som har gynnats av de kortare livsmedelkedjorna som projektet har bidragit till,
40. antal timmar sysselsättning genom säsongsarbete som projektet har skapat,

41. hur många företag, föreningar och andra organisationer som ingår i nya nätverk som projektet har skapat,
42. hur många befintliga nätverk som har fått fler medlemmar genom projektet,
43. hur många företag, föreningar och andra organisationer som har genomfört aktiviteter inom projektet för att minska klimatpåverkan och förbättra miljömässig hållbarhet,
44. hur många investeringar som projektet gjort för att minska energianvändningen,
45. hur många nya lösningar som projektet har skapat på miljö- och klimatproblem,
46. hur många företag som certifierats eller miljödiplomerats genom projektet,
47. hur många aktiviteter som projektet genomfört som främjar fritidsfiske,
48. hur många nya förvaltningsplaner som projektet har tagit fram,
49. hur många vatten- eller våtmarksområden som har restaurerats inom projektet,
50. antal kilogram per år ny produktionskapacitet inom vattenbruk som projektet har skapat,
51. hur många bryggor eller hamnar som har restaurerats inom projektet,
52. hur många invånare som fått ökad tillgång till friskvårdsaktiviteter,
53. hur många natur- eller kulturmiljöer som har restaurerats inom projektet,
54. hur långa leder i kilometer som har anlagts eller restaurerats inom projektet,
55. hur många nya aktiviteter som projektet medfört som genomförts utanför högsäsong,
56. hur många nya besökare utanför högsäsong som stödmottagaren kommer att kunna ta emot per år till följd av projektet,
57. hur många nya besöksmål som har skapats inom projektet,
58. hur många återkommande evenemang som skapats inom projektet,
59. hur många nya gästnätter som kommer att skapas per år till följd av projektet, och
60. hur många nya bostadslösningar som har skapats inom projektet.

14.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader ska utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra insatsen, och

2. intyg för begagnad utrustning och begagnat material³¹ om denna typ av utgifter finns i ansökan om utbetalning.

14.3 Stödspecifika underlag

En ansökan om utbetalning av stöd till lokalt ledd utveckling genom Leader ska om ansökan innehåller offentliga resurser innehålla följande underlag:

1. underlag som styrker resursens värde, eller
2. projektdagbok, lönespecifikation och timkostnadsberäkning.

En ansökan om utbetalning av stöd för delaktiviteter inom paraplyprojekt till lokalt ledd utveckling genom Leader ska innehålla följande underlag:

1. ansökan om stöd för delaktiviteten,
2. godkännande om stöd för delaktiviteten,
3. avtal mellan LAG och utföraren,
4. betalningsbevis som visar att LAG har betalat utföraren av delaktiviteten,
5. dokumentation från handläggning enligt rutinen *Paraplyprojekt – handlägga delaktivitet*,
6. checklista för rimlighetsbedömning med tillhörande underlag, och
7. Excel-fil *Paraplyprojekt – sammanställning utgifter och intäkter* eller motsvarande underlag.

15. Stöd till kompetensutveckling

15.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av stöd till kompetensutveckling ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om

1. vilka målgrupper projektet gynnat och på vilket sätt,
2. om projektet har genererat intäkter,
3. om det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra projektet,
4. antal deltagare som medverkat i gruppaktiviteterna, under perioden som stödmottagaren söker utbetalning för, som är 16 år eller äldre,
5. antal rådgivare som fått fortbildning under perioden som stödmottagaren söker utbetalning för, och
6. antal personer som fått rådgivning, under perioden stödmottagaren söker utbetalning för, som är 16 år eller äldre.

³¹ Jordbruksverket tillhandahåller blanketten *Begagnad utrustning och material*. Blanketten finns i webbutiken på jordbruksverket.se.

15.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av stöd till kompetensutveckling ska utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra projektet, och
2. deltagarlista med uppgifter enligt 4 kap. 89 § för de aktiviteter som anges i 4 kap. 85 § 2, 3 a och 4 för den aktuella utbetalningen.

16. Investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter

16.1 Stödspecifika uppgifter

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter ska, beroende på vad ansökan avser, utöver de gemensamma uppgifterna även innehålla uppgifter om

1. vad den totala anskaffningsutgiften för investeringen blev,
2. om det har krävts tillstånd, godkännanden eller avtal för att genomföra investeringen,
3. om någon av utgifterna i ansökan om utbetalning avser begagnad utrustning eller begagnat material samt vilka de är, och
4. om den genomförda investeringen bidragit till att antalet arbetstimmar har ökat för kvinnor respektive män i företaget samt antalet nya arbetstimmar per år.

16.2 Stödspecifika bilagor

En ansökan om utbetalning av investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter ska utöver de gemensamma bilagorna även innehålla följande bilagor:

1. tillstånd, godkännande eller avtal i de fall det har krävts för att genomföra investeringen, och
2. intyg för begagnad utrustning och begagnat material om denna typ av utgifter finns i ansökan om utbetalning. (SJVFS 2025:22).

Bilaga 3

Uppgifter som stödsökanden eller stödmottagaren ska lämna i bilagor beroende på vad ansökan avser och omfattar

Budget för projektstöd

De uppgifter som stödsökanden ska ange i budgeten är

1. namnet på insatsen,
2. stödsökandens organisationsnummer,
3. om moms inkluderas i utgifterna,
4. utgiftstyp³²,
5. vilken aktivitet utgiften tillhör,
6. start- och slutdatum för varje aktivitet,
7. summa för varje utgifts- och kostnadspost,
8. utgiftens antal, enhet och utgift per enhet,
9. beskrivning av varje utgiftspost,
10. totalsumma för varje aktivitet,
11. totalsumma för varje utgiftstyp, och
12. totalsumma för insatsen.

Punkt 1–12 gäller för stöd till lantrasföreningar, stöd för att bilda innovationsgrupper och för innovationsprojekt inom Europeiska innovationspartnerskapet (EIP-Agri), stöd till samarbete, stöd till lokalt ledd utveckling och stöd till kompetensutveckling.

Budget för investeringsstöd

De uppgifter som stödsökanden ska ange i budgeten är

1. namnet på insatsen,
2. stödsökandens organisationsnummer,
3. utgiftsslag³³,
4. belopp för varje utgiftspost
5. utgiftens antal, enhet och utgift per enhet,
6. beskrivning av varje utgiftspost,
7. totalsumma för varje utgiftsslag, och
8. totalsumma för investeringen.

Första stycket 1–8 gäller för investeringsstöd för bevattningsdammar, investeringsstöd för diversifiering till annan verksamhet än jordbruksverksamhet, investeringsstöd för täckdikning med kalkfilter,

³² Med utgiftstyp avses utgift för personal, indirekta kostnader, investering, övrig utgift och offentliga resurser.

³³ Med utgiftsslag avses exempelvis material, fast inredning, utrustning, markarbete, byggnad, köp av tjänst för ny-, om- och tillbyggnad av anläggning och immateriella investeringar.

Uppgifter som stödsökanden eller stödmottagaren ska lämna i bilagor beroende på vad ansökan avser och omfattar

investeringsstöd för ökad konkurrenskraft, investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder och investeringsstöd för förädling av jordbruksprodukter.

Medfinansieringsintyg

De uppgifter som stödsökanden ansvarar för att medfinansiären ska ange i medfinansieringsintyget är

1. namn och organisationsnummer på den som tar emot medfinansieringen,
2. namn och organisationsnummer på den som medfinansierar,
3. form av medfinansiering,
4. värdet av medfinansieringen, och
5. projektnamn.

Intyg vid begagnad utrustning och begagnat material

De uppgifter som stödmottagaren ska ange i ett intyg för begagnad utrustning och begagnat material är

1. namn på stödmottagaren,
2. vad det är för utrustning,
3. pris för utrustningen som inte överstiger marknadsvärdet och är lägre än nypris,
4. ett intyg från tidigare ägare som intygar att utrustningen inte är inköpt med hjälp av stöd från offentliga medel,
5. tidigare ägares namn och adress,
6. tidigare ägares telefonnummer, e-postadress och inköpsdatum,
7. tekniska egenskaper på utrustningen,
8. datum, och
9. tidigare ägares namnunderskrift och nuvarande köparens namnunderskrift samt namnförtydligande.

Intyg vid köp av byggnad

De uppgifter som stödmottagaren ska ange, samt ansvara för att tidigare ägare av byggnaden ska ange, i ett intyg för köp av byggnad är

1. fastighetsbeteckning,
2. vilken byggnad stödmottagaren har köpt om det finns flera byggnader på fastigheten,
3. köparens inköpsdatum,
4. tidigare ägares inköpsdatum,
5. tidigare ägares namn och adress,
6. tidigare ägares telefonnummer, mobiltelefonnummer och e-postadress,
7. försäkran om att tidigare ägare inte har köpt byggnaden, eller den fastighet där byggnaden ligger, med stöd av offentliga medel,
8. försäkran om att priset för byggnaden inte överstiger marknadsvärdet,

9. försäkras om att priset för byggnaden är lägre än kostnaden för motsvarande ny byggnad,
10. försäkras om att byggnaden har de egenskaper som behövs för insatsen,
11. datum,
12. köparens namnunderskrift samt namnförtydligande, och
13. tidigare ägares namnunderskrift samt namnförtydligande.

Projektdagbok

De uppgifter som stödmottagaren ska ange i projektdagboken är

1. namn på arbetstagare i insatsen,
2. år och månad,
3. projektnamn,
4. datum för arbetet,
5. arbetsuppgift, och
6. antal arbetade timmar.

Samarbetsavtal eller avsiktsförklaringar

Samarbetsavtal eller avsiktsförklaringar ska innehålla uppgifter om

1. ansvar för arbete i framtida projekt,
2. finansiell fördelning mellan parterna i framtida projekt,
3. upphovsrätt,
4. patent,
5. varumärkesskydd, och
6. mönsterskydd eller designskydd.

Om ansökan är inom lokalt ledd utveckling och det är samma sökande eller stödmottagare till alla ingående delprojekt kan dokument som tydliggör ansvarsfördelningen mellan delprojekten ersätta samarbetsavtal eller avsiktsförklaring. Punkterna 3–6 gäller inte för sökande eller stödmottagare inom lokalt ledd utveckling. (*SJVFS 2024:1*).

Bilaga 4

Ansökan om stöd – offentlig upphandling

Om den handläggande myndigheten begär det ska stödsökanden vid ansökan om stöd skicka in underlag som visar

1. om stödsökanden tillgodoser behov i det allmännas intresse och som inte är av kommersiell eller industriell karaktär,
2. var stödsökanden får sin finansiering ifrån,
3. om stödsökanden står under kontroll av staten, en kommun, en region eller en upphandlande myndighet samt hur kontrollen i så fall utövas, och
4. vilka som sitter i stödsökandens styrelse eller motsvarande ledningsorgan och hur dessa har utsetts.

Om stödsökanden omfattas av reglerna om offentlig upphandling för något av sina inköp ska stödsökanden lämna in

1. en försäkran om att stödsökanden har riktlinjer för direktupphandling,
2. en försäkran om att stödsökanden, vid inköp från 100 000 kronor, dokumenterar upphandlingen och skälen för den,
3. uppgift om vilka upphandlingsförfaranden som kommer att användas för de olika utgiftskategorierna, och
4. uppgift om vilka stödfunktioner för upphandling som finns och hur de kommer att användas.

Bilaga 5

Ansökan om utbetalning – offentlig upphandling

Om den handläggande myndigheten begär det ska stödmottagaren vid ansökan om utbetalning skicka in underlag som visar

1. om stödmottagaren tillgodoser behov i det allmännas intresse som inte är av kommersiell eller industriell karaktär,
2. var stödmottagaren får sin finansiering ifrån,
3. om stödmottagaren står under kontroll av staten, en kommun, en region eller en upphandlande myndighet samt hur kontrollen i så fall utövas, och
4. vilka som sitter i stödmottagarens styrelse eller motsvarande ledningsorgan och hur dessa har utsetts.

Om stödmottagaren omfattas av reglerna om offentlig upphandling för något av sina inköp ska stödmottagaren lämna in

1. uppgift om huruvida de upphandlingsförfaranden som angavs i ansökan om stöd har följts,
2. uppgift om huruvida de stödfunktioner för upphandling som angavs i ansökan om stöd har använts och i så fall hur,
3. uppgift om huruvida utgifterna och kostnaderna i ansökan om utbetalning har upphandlats, och
4. underlag som styrker att ett åberopat undantag från upphandlingsreglerna är tillämpligt.

Om stödmottagaren omfattas av reglerna om offentlig upphandling för något av sina inköp ska, beroende på vilket upphandlingsförfarande som använts, ansökan om utbetalning även innehålla

1. annonseringsunderlag,
2. upphandlingsdokument,
3. förteckning över inkomna anbud och vinnande anbud,
4. öppningsprotokoll,
5. dokumentation från anbudsutvärdering,
6. tilldelningsbeslut och meddelande om tilldelningsbeslut,
7. avtal, eventuellt ramavtal och eventuella förlängningsavtal,
8. underlag till eventuellt avrop från ramavtal,
9. eventuell efterannonsering, och
10. eventuell ytterligare dokumentation som behövs för att säkerställa att upphandlingen är korrekt genomförd. (SJVFS 2024:1).

Bilaga 6

Förenklade kostnadsalternativ

Enhetskostnad för nybyggnation av stallar

Enhetskostnad används vid stöd för nybyggnation av följande stallar:

Djurkategori	Enhetskostnad per plats	Enhetskostnad per kvadratmeter stallyta
Mjölkkö 0–150 platser	113 100 kronor	
Mjölkkö mer än 150 platser	98 900 kronor	
Kalvar 0–3 månader	20 800 kronor	
Ungdjur, nötkreatur, i liggbås	27 200 kronor	
Dikar i liggbås	63 400 kronor	
Sugga i produktion	74 100 kronor	
Slaktsvin	9 900 kronor	
Slaktkyckling	202 kronor	
Djupströ med skrapad gång för nötkreatur		4 900 kronor

I de fall inget storleksintervall anges under djurkategori gäller enhetskostnaden oavsett storlek på stall och antal förprovade platser.

I de fall inget särskilt inhysningssystem anges under djurkategori gäller enhetskostnaden oavsett inhysningssystem.

Enhetskostnaden avser markarbete, byggnad, installationer, fast inredning och projektering. Vid stöd med enhetskostnad för nybyggnation av stallarna i tabellen ovan går det därför inte att även få stöd utifrån faktiska utgifter för dessa utgifter. Kostnader för anläggning av gödselvårdsanläggning ingår inte i enhetskostnaden.

Med nybyggnation avses en ny byggnad som inte står i öppen förbindelse med övriga befintliga byggnader oavsett avståndet till dessa. Om en ny huskropp ansluts mot en befintlig byggnad och om dessa har förbindelse med varandra, exempelvis genom avsaknad av mellanvägg eller öppningar i mellanväggen, är den nya huskroppen en tillbyggnad och stödmottagaren kan endast få stöd enligt faktiska utgifter.

Ytor i djurstall med djupströbädd med skrapgång för nötkreatur ska vara under tak och avse utrymmen som huvudsakligen är åtkomliga för djuren inom stallbyggnadens ytterväggar. Foderbordet får räknas in i ytan även om det ligger utanför själva huskroppen, förutsatt att foderbordet är under tak. (*SJVFS 2024:1*).

Östertälje Tryckeri AB, Skarpnäck, 2025